

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Sisè període

Sèrie C - Número 550

Dilluns, 27 d'abril de 2009

Comissió del Síndic de Greuges

PRESIDÈNCIA DE LA I. SRA. M. BELÉN PAJARES I RIBAS

Sessió núm. 11, segona i darrera reunió

S U M A R I

Informe

del Síndic de Greuges al Parlament corresponent a l'any 2008 (tram. 360-00011/08) (continuació) p. 3

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

SESSIÓ NÚM. 11.2

La sessió s'obre a les quatre de la tarda i cinc minuts. Presideix la Sra. Pajares i Ribas, acompanyada del vicepresident, Sr. Raventós i Pujadó, i del secretari, Sr. Paladella Curto. Assisteix la Mesa el lletrat major.

Hi són presents les diputades i els diputats Sr. Espadaler i Parcerisas, Sra. Laïlla i Jou, Sra. Pifarré i Matas i Sra. Ribera i Garijo, pel G. P. de Convergència i Unió; Sr. Arcarons i Oferil, Sr. Casajuana i Pladellorens, Sr. Donaire Benito i Sr. Terrades i Santacreu, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi; Sr. Aragonès i Garcia i Sr. Freixanet i Mayans, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Sr. López i Rueda i Sr. Vendrell i Bayona, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya i Sra. Civit Illa i Sr. Milà i Solsona, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

Assisteix a aquesta sessió el síndic de greuges, Sr. Rafael Ribó i Massó, acompanyat de l'adjunt per a la defensa dels drets dels infants, Sr. Xavier Bonal i Sarró; de la directora d'Estudis i Relacions amb el Parlament, Sra. M. Jesús Larios Paterna i del director d'Ordenació del Territori i Relacions Locals, Sr. Maties Vives i March.

La presidenta

Senyores i senyors diputats, molt bona tarda, donem inici a aquesta segona sessió en la presentació de l'Informe anual del Síndic de Greuges de Catalunya corresponent a l'any 2008.

Informe

del Síndic de Greuges al Parlament corresponent a l'any 2008 (tram. 360-00011/08) (continuació)

Avui, el dia 27, tenim dos blocs i donarem inici al primer bloc tot seguit. El procediment serà exactament igual al de la passada comissió. Penso que no fa falta que els ho recordi. Si hi han substitucions i ens les fan saber després a la Mesa, doncs, millor, perquè així, per economia del temps, ja començarem amb la intervenció del síndic de greuges; i, si es reparteixen el temps, facin-ho saber a la presidència per tal de donar les paraules com cal. En qualsevol cas, donem inici ja a la sessió amb la intervenció del síndic per un temps de vint-i-cinc minuts. Senyor síndic, quan vostè vulgui.

El síndic de greuges (Sr. Rafael Ribó i Massó)

Gràcies, presidenta. Voldria, amb el seu permís, corregir un error de la setmana anterior, reiterar en l'error, perquè no hi ha altre remei, i és que a diferència d'altres anys no hem donat la llista, de forma verbal, de totes les assessores i assessors que assisteixen a la sessió o a les sessions —n'hi ha un bon grapat. Sí que vull subratllar, com vaig fer en la sessió anterior, que solament per la col·laboració d'elles i d'ells, assessores, assessors, personal administratiu, adjunts, adjuntes i directors, el Rafael Ribó, com a síndic, es pot adreçar a aquest Parlament i a aquesta comissió amb un gruix de treball com el que significa aquest volum o el CD que l'acompanya. Per tant, que és un mèrit molt col·lectiu.

En aquesta primera intervenció em referiré, com està previst, a medi ambient, urbanisme i habitatge, tributs i consum. Pel que fa al medi ambient, que és una temàtica que ha crescut respecte al 2007 en un 0,63 per cent, i que ha tingut un altíssim grau d'acceptació de resolucions —vora el 93 per cent—, els parlaré, en aquesta forma telegràfica que tenim acordat de fer les sessions, sobre contaminació acústica, sobre llicència d'activitats, sobre el medi hidràulic i sobre residus.

Voldria subratllar que pràcticament totes les qüestions de l'informe, però de forma recentment nova les de medi ambient, tenen una vessant important de pedagogia per a totes les persones a Catalunya, però en aquest cas fins i tot per a les administracions públiques que de vegades defugen obligacions en els seus propis actes. Aquesta pedagogia és més necessària quan més possibilitats tingui l'activitat sotmesa a anàlisi de vulnerar una norma o el sentit comú, sigui qui sigui el titular d'aquella activitat. I evidentment crida més l'atenció quan el titular és una administració pública, ja sigui local, ja sigui autonòmica.

En tots aquests casos, d'una titularitat pública, d'una activitat que és autènticament un focus d'emissió de sorolls no desitjats o exagerats, per exemple, ens hem adreçat als titulars i hem demanat d'extremar les garanties, amb partida doble: pel compliment de la normativa i pel que significa l'exemple públic. Que quedi clar que l'exercici d'una activitat per una administració no l'eximeix de cap mena de control, tampoc dels sonomètrics. Temes que afecten recollida d'escombraries, que entrarien com a queixes, o d'activitats a l'aire lliure, terrasses a l'aire lliure, activitats esportives vint-i-quatre hores ininterrompudes, etcètera.

Igualment volem cridar l'atenció d'aquelles queixes que hem rebut sobre un mal enfocament de les llicències d'activitats. Si totes les administracions posessin cura en l'anàlisi de les activitats sotmeses a llicència o autorització abans de la seva posada en marxa, s'estalviarien molts problemes i moltes afectacions a drets de tercers, que passen un cop iniciada l'activitat i que aleshores és molt difícil de trobar-hi una solució. Massa vegades les administracions responen d'una manera tímida davant d'activitats o que no tenen llicència o que la vulneren de forma constant i que són denunciades per tercers. I els ajuntaments han de saber si les activitats compleixen les condicions legals de l'exercici d'aquella mateixa activitat.

Tenim una queixa curiosa, com la de l'Associació de Suport als Malalts de Ludopatia, que ens van fer aflorar una munió de màquines de joc d'atzar instal·lades en llocs on no podien estar, com centres culturals o socials. I el departament corresponent va reaccionar, quan el síndic se li va adreçar, amb promptitud; però ho va fer a instància del síndic, no s'havia fet abans, a instància dels afectats. O la tan recurrent qüestió dels apartaments turístics, dels habitatges turístics, que evidentment van en funció d'una normativa i de la conducta dels seus usuaris. Si no és possible, com de vegades hem recomanat, aïllar aquells habitatges en edificis destinats exclusivament a aquella finalitat i s'ha d'acceptar que formin

part d'immobles que tenen l'ús de «vivenda» habitual, cal garantir al màxim la tranquil·litat dels qui hi viuen.

En tercer lloc, tenen a l'informe una sèrie de qüestions que es refereixen al medi hidràulic, qüestions tan diverses com utilitzar les lleres com a camins públics, el possible ús de iodur de plata com a mecanisme antitempestes, el sanejament en municipis petits i la necessitat de coordinació d'administracions, exemplificant-ho en un cas concret, que unes aigües brutes provinents d'un polígon d'un municipi molt petit, però situat vora un municipi gran, va a parar directament a una llera pública; i mentre el petit, per més petitó que sigui, no té capacitat per entomar el problema, el municipi gran i el departament afectat miren cap a un altre costat. Demà, dia 28, hem citat els dos municipis i l'ACA a la seu del Síndic per intentar conciliar i trobar una solució a aquest tema.

Un assumpte també referit al tema hidràulic és el de les fuites d'aigua i el seu control, i també de nou apello a la pedagogia que han de fer els poders públics quan de vegades en són titulars o han de vetllar pel seu compliment. Hem reiterat moltes vegades a l'ACA la necessitat de no cobrar el cànon en cas de fuites fortuïtes –fortuïtes, ho subratllo– a l'interior de domicilis. S'han fet tímids avenços. Doncs, bé, recorden vostès les fuites d'aigua a Serra Marina conegudes del 89, on es podia llegir com una doble mesura que no ajuda gens a la credibilitat dels poders públics.

I amb els temes de residus els vull recordar temàtiques tan importants enguany com el que hem fet sobre Eco-parc 2 o sobre l'amiant, amb set de col·laborar en la seva solució, alleugerir una angoixa i millorar les compensacions dels afectats. En definitiva, el dret al descans ha de ser compatible amb altres drets que es poden exercir a casa nostra; el respecte al medi ambient i a la qualitat de vida ha de ser compatible amb l'activitat econòmica.

Pel que fa a l'urbanisme i a l'habitatge. Aquesta àrea ha crescut vora un 13 per cent durant l'any 2008, també amb un alt grau d'acceptació de resolucions. L'habitatge, dret bàsic, avui en època de crisi, potser encara més clau per paliar situacions socials importants. Saben vostès, com a legisladors, de persones que no poden fer front al cost de l'accés a la propietat dels habitatges o dels que perden la feina i no poden pagar el lloguer, o de promocions que no s'acaben quan hi ha gent esperant, o de joves que no es poden emancipar, o de gent gran que pensava que allò era com una mena de pla de pensions i es troben ara amb les mans buides.

Nosaltres en l'informe plantegem la possibilitat d'accedir a un habitatge de protecció oficial com quelcom que ha de ser fàctic i real. I rebem nombroses queixes, per exemple, sobre els procediments per adjudicar aquests tipus d'habitatges; i per això reclamem constantment que es concretin els principis de concurrència, de transparència, d'igualtat i d'objectivitat, en aquestes adjudicacions. Durant l'any hem estudiat els problemes derivats d'un macrosorteig d'habitatge a la ciutat de Barcelona, i hem arribat a la conclusió que resultar afavorit per un sorteig públic només atorga una expectativa de dret, sense constituir un dret per ell mateix.

Hem tractat temes tan diferents com les situacions de separació matrimonial i la possibilitat d'accedir els dos cònjuges a l'habitatge de protecció; i l'Ajuntament de Barcelona modificarà la normativa al respecte a partir de l'actuació del síndic. Dels dèficits notificadors, ja que les alegacions en processos d'adjudicació d'habitatges s'han de contestar i notificar de manera individualitzada. Dels retards al reconeixement i abonament de l'anomenada renda bàsica d'emancipació, que va creixent damunt de la taula del síndic en els expedients que li porten assessores i assessors quasi com un tema recurrent quotidià. O de la dificultat de l'Administració per abonar els ajuts en uns terminis raonables.

I també recordar quelcom que en altres informes vostès han analitzat, que els ajuntaments han d'intervenir en la conservació d'habitatges. Una manca d'actuació suficient de la propietat –i això no és només un tema privat–, uns ajuntaments que no hi entren, en el que poden fer amb les seves competències, que han de tenir cura del bon estat dels edificis i de requerir als seus propietaris per tal que ho duguin a terme, estan contribuint a la degradació d'aquesta temàtica.

En el camp de l'urbanisme enguany com a novetat hem analitzat una mesura política positiva del Govern de Catalunya com són les ARE. Valorem positivament l'esforç de l'Administració a l'hora de trobar respostes imaginatives que augmentin la disponibilitat d'habitatge social, però discrepem que els plans directors urbanístics siguin la via més adequada per permetre als ciutadans afectats per aquells plans un nivell de participació similar al de la resta de figures contemplades en el plantejament urbanístic. Hem tingut queixes de gent que en el tràmit d'informació pública l'expedient complet no es podia consultar sinó als serveis territorials del departament, i es va suggerir al departament que es fessin actuacions necessàries per facilitar l'accés als ciutadans als expedients no només a efectes d'alegacions posteriors a la seva aprovació inicial, sinó també dels suggeriments previs a aquella aprovació.

Igualment, al camp del planejament urbanístic hem recollit queixes pel que afecta a la modificació del Pla general metropolità per permetre polítiques adaptades a les noves realitats o per estendre la participació ciutadana en l'àmbit urbanístic referides a elements de mobiliari urbà. I fariem un èmfasi especial a explicar que la llicència urbanística –i així no ho entén tothom, dissortadament– és un acte de control preventiu de la seva legalitat i, per tant, requereix una anàlisi curosa i ajustada a la norma, per evitar intervencions posteriors que seran molt més costoses a l'Administració. Cal que els ajuntaments obtinguin, amb caràcter previ també a l'execució urbanística, garanties suficients per a una correcta execució. La prestació d'una fiança mínima és condició *sine qua non* per a l'atorgament de llicència d'edificació.

En aquest camp l'informe diu clarament que l'incompliment de les obligacions dels ajuntaments davant del promotor immobiliari el fa caure en responsabilitat patrimonial davant dels tercers adquirents de bona fe dels habitatges afectats.

Hi ha una altra ordre encara en aquest apartat. Com sabran vostès, una vegada publicat el nostre informe, aquest Parlament ha aprovat la Llei 3/2009, de 10 de març, de regularització i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics, de la qual cosa ens congratulem, ja que permetrà avançar en la línia defensada per aquesta institució, el Síndic de Greuges, referent al fet que els ajuntaments han de liderar els processos urbanístics al seu territori. I som conscients que aquesta és una temàtica que ve de lluny i que ve de l'època de la dictadura, però que calia, tard o d'hora, com s'ha fet ara, potser un pèl tard, abordar-la en el pla legislatiu.

En l'apartat de tributs hem tingut un creixement d'un 1,25 per cent, amb un grau d'acceptació en aquest cas bastant més baix, d'un 70 per cent. El 64 per cent de les queixes durant el 2008 sobre tributs, tramitades sobre tributs, afectaven competències municipals, i només un 17 per cent s'ubiquen en àmbits tributaris competència del Govern de Catalunya. Aquesta xifra pot donar-nos una idea aproximada de la complexitat del tractament que tenen les queixes, atès que massa sovint les interpretacions de la norma varien segons de quin municipi estiguem parlant. Hi ha una problemàtica comuna lligada al procediment, a la forma de fer les notificacions i a l'ús exagerat del procediment edictal.

Agafem, per exemple, l'exempció de l'impost sobre vehicle de tracció mecànica en el cas de persones discapacitades. La majoria d'ajuntaments optaven per no concedir l'exempció fins a partir de l'exercici fiscal següent a aquell en què es declarava la incapacitat de l'interessat. Des del Síndic hem estat mantenint una posició més propra al ciutadà des de la consideració que cal concedir l'exempció com a mínim des de l'instant mateix en què l'interessat planteja la revisió de la seva discapacitat. I hem de dir amb alegria que està començant a fructificar aquesta posició entre els ajuntaments i en la jurisprudència, de manera que comencem a rebre posicionaments municipals favorables a aquelles tesis, de la qual cosa ens alegrem.

En el camp de l'impost de béns immobles hem de destacar en l'informe un parell de queixes. Una, sobre la necessitat de comunicar degudament a l'interessat l'inici del període de pagament, en voluntària, quan s'incrementa el rebut amb algun recàrrec de difícil encaix; o l'altra, l'obligació de reclamar l'impost de manera alíquota als diferents copropietaris d'una finca.

I en el camp dels tributs locals sembla important assenyalar la creixent tendència –algú diria «lògica en crisi», no per aquest síndic– d'alguns municipis a incrementar de manera exagerada la tipologia de taxes a abonar pels ciutadans i a la no plena adequació de les seves tarifes al cost real de la prestació. Un cas extrem és el d'un ajuntament que va establir una taxa per la presentació de recursos administratius, una mena de copagament; i hem suggerit a l'ajuntament que anul·li aquesta taxa. I estem a hores d'ara a l'espera de la seva resposta. Altra cosa és quan rebem queixes que tenen a veure amb taxes d'ajuntaments que justifiquen a bastament els imports consignats com a tarifes en base a estudis econòmics acurats i del tot fiables. En aquest cas fem

pedagogia de síndic i ens pertoca explicar al ciutadà els motius d'aquella imposició i del seu import.

Vull remarcar, finalment, en aquest apartat tres temes significatius en l'àmbit de fiscalitat municipal: la recomanació d'aplicar les ordenances que estableixin bonificacions a la taxa d'escombraries en favor de les persones que reciclen des del principi; la impossibilitat d'aplicar un preu públic quan el servei no es presta en condicions, com ens hem trobat amb algun ajuntament; la necessitat de tenir present el principi de capacitat econòmica.

En el camp autonòmic el treball ha estat molt centrat en la definició del concepte de residència habitual a l'hora de gaudir del tipus reduït en l'impost de transmissions patrimonials. I un altre camp també autonòmic; hem treballat sobre el cànon de l'aigua, un tribut que segurament necessita una certa reordenació en el marc de les directives europees, com en parlaré després. Finalment, no podem deixar d'esmentar que els terminis de resposta del departament corresponent a les peticions del Síndic són clarament millorables i que massa sovint hem de demanar ampliació d'informació.

Pel que fa al consum. Aquí hi ha hagut un creixement d'un 16,72 per cent de les actuacions, amb un grau d'acceptació d'un 87,5 per cent de les resolucions. Els parlaré de les oficines de consum, dels convenis amb empreses privades, del subministrament elèctric, de les telecomunicacions, de l'aigua a domicili, o del transport. Els drets sobre el consum cada vegada van arrelant més al nostre país. Una bona prova és que les consultes en aquesta temàtica formen ja un 20 per cent del total de les consultes que s'han atès al servei d'atenció a les persones, amb un increment del 500 per cent sobre l'any 2005.

Com vostès saben, vam fer una actuació d'ofici sobre les oficines de consum; vàrem analitzar el funcionament en recursos, competències, personal i finançament, tant de les locals com de les oficines comarcals. Fruit d'això, vam arribar a una sèrie de conclusions i suggeriments amb un fil conductor imprescindible: fa falta una millor definició dels ens que protegeixen els drets dels consumidors i una major dotació de recursos per al seu bon funcionament. Falta un major esforç de divulgació de la seva existència i una millora en els horaris d'atenció a les persones, i una major concreció i homogeneïtzació de les seves funcions.

En el camp dels procediments es van fer dotze suggeriments a l'Administració per tal d'evitar la frustració que representa per als ciutadans veure com el subjecte demandat no accepta la compareixença de mediació molts mesos després d'haver interposat la reclamació. L'actuació va detectar igualment el diferent tracte que es dona a aquesta qüestió des de les quatre diputacions catalanes, bastant desigual; i insta a cercar un ampli acord entre Govern català, diputacions i ajuntaments.

Pel que fa als convenis amb empreses privades, com vostès saben, una de les grans novetats de l'Estatut del 2006. Els puc dir avui que ja hem signat convenis amb totes les grans empreses privades que presten serveis d'interès general a Catalunya. Fa molt pocs dies, el

proppassat 22 d'abril, vam signar el darrer amb Aigües de Barcelona. I ja està establert el marc de relacions i procediment amb Telefónica, Gas Natural, FECSA-Endesa, Aigües, Ferrocarrils de la Generalitat; i estem a l'espera d'incorporar-hi quan sigui possible l'ens gestor de Renfe Rodalies i amb qui s'ocupi en el futur del servei postal universal. I sobre això haurem cobert pràcticament tot el ventall de la font principal de queixes que tenim sobre aquestes qüestions.

Ara podem, a partir d'ara podem avaluar amb major precisió l'estat de la prestació d'aquells serveis en el conjunt de Catalunya. I els he de dir que el Síndic de Greuges de Catalunya en aquest sentit pot lluir fora de casa nostra el fet de ser una de les institucions pioneres dels defensors d'arreu del món en aquesta temàtica. No és pas per res més que això que el *board* mundial dels *ombudsmen* va encarregar al Síndic de Greuges una ponència sobre el tema en l'assemblea que se celebra a nivell mundial a Estocolm el proper juny.

Sobre el subministrament elèctric. És precisament en aquest extrem on ens hem relacionat amb la regularitat i la qualitat del que ara hem recordat a FECSA arran de queixes que ens posen sobre la taula les problemàtiques derivades dels talls en el subministrament. Val a dir que hem tramitat encara durant el 2008 queixes que es refereixen a l'apagada de Barcelona de l'estiu del 2007, perquè hi van haver serioses dificultats per contactar amb l'empresa un cop tancat el servei d'atenció telefònic obert. I he de dir que es van resoldre totes de manera satisfactòria.

En un altre ordre de coses assenyalar les queixes al cost d'accés al subministrament, que, un cop estudiades, hem hagut de recordar a FECSA que, quan hi ha resolució ferma en via administrativa per part de la Direcció General d'Energia i Mines resolent la discrepància entre FECSA i l'interessat sobre el cost de l'accés, l'empresa ha d'executar-lo. I finalment en algunes queixes hem suggerit a l'empresa que indemnitzi els talls de subministrament per error, cosa que va acceptar.

En el camp de les telecomunicacions, vostès han conegut de prop l'edició digital del DOGC, i vam recordar nosaltres a l'Administració catalana que es permetés i es garantís l'accés al DOGC digital, universal i gratuït en tots els municipis, com a mínim amb un punt de connexió de banda ampla. Així i tot, hem de dir que particularment uns poden fer ús del seu domicili i d'altres hauran d'anar en aquest punt de connexió; i haurem de seguir treballant per fer possible que la connexió a banda ampla arribi a tots els municipis o domicilis de treball.

En aquest mateix camp, la implementació al TRAC digital ha permès millorar les prestacions en algunes zones allunyades de punts de connexió amb més abast, però no és menys cert que no és una solució acceptable a mitjà termini. I nosaltres continuem insistint en la necessitat d'universalitzar la prestació a través de banda ampla com a única via per garantir la igualtat i la qualitat de servei. A Catalunya continua existint una fractura digital, o sigui, ciutadans de primera o de segona sobre aquest accés.

Sobre el subministrament d'aigua a domicili. L'informe del 2008 recull una sèrie de queixes que tenen a veure amb les fuites d'aigua i amb la facturació, en les quals hem fet un seguit de suggeriments. No té sentit penalitzar amb un preu més alt el consum derivat de les fuites d'aigua quan no eren conegudes pel subjecte passiu. Igualment hem fet arribar a molts ajuntaments dues consideracions generals sobre la factura de l'aigua: la necessitat d'identificar clarament al rebut les despeses fixes i les pagades pel consum real, i la idea que fixar un consum mínim molt elevat pot afavorir el malbaratament de l'aigua. Ambdues consideracions van en la línia de les recomanacions de la Unió Europea tendents al fet que l'aigua es cobri a cost real.

Finalment, volem destacar una queixa referida a una suspensió de subministrament per falta de pagament, en la qual vam recordar a l'ajuntament que abans de deixar sense subministrament una persona calia advertir-lo de la mesura. Aquesta mateixa consideració es va fer en un cas de tall de subministrament de Gas Natural, igualment per manca de pagament.

I, per últim, en l'apartat de transports. En aquest àmbit de consum ens hem de referir, finalment, a queixes derivades del funcionament dels serveis públics del transport, on tant en el camp del Bicing com en el de la Renfe cal implementar mesures de correcció, no tant per assolir excel·lència, sinó per arribar a uns mínims respectuosos amb els drets dels usuaris dels serveis. En el cas del Bicing he suggerit una revisió a fons del sistema sobre una sèrie d'aspectes que l'informe recull a bastament, i que Bicing ja ha anunciat que implementarà en part en la major brevetat. En el cas de Renfe Rodalies i arran del diàleg amb aquesta part de l'empresa –la referència a la part no és «baladí», ja que es tracta d'una empresa exageradament segmentada–, s'ha arribat a la conclusió que, un cop siguin efectius els traspassos, caldrà legislar per fer possible una regulació dels drets on la balança estigui clarament decantada del costat dels usuaris enfront dels propis de l'empresa, els quals a hores d'ara semblen predominar sobre els de les persones que fan ús del servei.

I em sembla que de nou, clavant-li el temps, senyora presidenta, acabo aquí la meva primera intervenció.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Ribó. Tot seguit, donarem la paraula als grups parlamentaris. En primer lloc, té la paraula la senyora Pifarré, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Quan vostè vulgui, senyora diputada.

La Sra. Pifarré i Matas

Gràcies, presidenta. Gràcies, senyor síndic, per l'explicació d'aquesta segona part de l'informe que avui presenta. Agrair de nou l'elaboració d'aquest segon bloc, i li prenc el guant en el sentit del que vostè mateix ha dit. És a dir, és cert que les persones soles, per més competents que siguin, no fan massa cosa o potser la fan pitjor del que podíem fer-la si darrere no tenen un gran equip i un equip competent.

Bé, començant ja a plantejar els diferents àmbits que vostè ha estat explicant, li volem fer una referència, ja dins de l'àmbit del medi ambient, al tema de les llicències d'activitats que vostè ha dit. És cert –és cert– que les llicències d'activitats han de complir els requisits, perquè després tot això crea problemes. El que passa és que a mi ara, diguem-ne, em ve una mica el fet d'analitzar com casarem tota aquesta situació de compliment dels requisits quant a les llicències d'activitats amb el tema de les declaracions responsables que ara, doncs, s'han començat a implementar amb la simplificació administrativa. M'imagino que, en el moment en què tinguem ja, doncs, els resultats d'aquestes declaracions responsables i quan es revisi el seu contingut, podrem treure'n conclusions.

Bé, ja passant més concretament a l'informe, a l'apartat de medi ambient, possiblement el més rellevant de l'informe en aquest apartat sigui que en determinats aspectes és molt, molt semblant a l'informe d'anys anteriors. Així al 2008 es constata per enèsima vegada que el primer motiu de queixa ambiental no és la sequera, que apareix amb més força que altres anys per raons òbvies, ni són les qüestions relacionades amb els impactes ambientals o la gestió de residus. No, el primer motiu de queixa, i molt destacat respecte dels altres, segueix essent –segueix essent– els sorolls.

En aquest sentit, voldríem conèixer l'opinió del síndic sobre la incapacitat que es manifesta de poder resoldre, pal·liar o corregir aquest fenomen. A què atribueix el síndic el fet que cada any aquest és el primer motiu de queixa ambiental?, a la inacció dels ajuntaments, a la inadequació normativa? Quin creu que ha de ser el paper del Departament de Medi Ambient al respecte? Li consten actuacions en aquesta direcció? N'hi ha demanat alguna la mateixa sindicatura?

Bé, respecte a la sequera, l'informe del 2008 recull la inquietud i la sensibilitat que té una gran part de la ciutadania amb relació a l'aigua, cosa que jutgem molt positiva. En certa manera podríem dir que l'informe reflecteix dues coses importants. La primera, que la sensibilitat per l'estalvi de l'aigua és cada vegada més estesa. I la segona, que des de la consciència i el canvi d'hàbits els ciutadans són cada vegada més exigents amb les administracions, aspecte que jutgem del tot positiu.

En el capítol de residus, el síndic esmenta –i no és pas el primer cop– el problema general de l'Ecoparc 2, els veïns de Santa Perpètua de Mogoda. Destaca la constatació de la incapacitat manifesta de resoldre el problema de les olors. Potser podríem preguntar-li quina és la seva opinió respecte al futur d'aquesta instal·lació, vistos els reiterats i recurrents problemes de males olors i de sorolls que han comportat aquesta planta des del primer dia. També és important conèixer quina resposta ha donat al problema el Departament de Medi Ambient, així com l'Entitat Metropolitana de Medi Ambient.

Passant ja a l'àmbit de l'urbanisme i habitatge, vostè ho ha dit també, senyor síndic, les ARE, o sigui, àrees residencials estratègiques, una nova figura urbanística, es desenvolupen a través dels plans directores urbanístics, però els plans directores urbanístics –o els PDU anomenats–, que pretenien o que pretenen agilitar trà-

mits i crear el màxim nombre d'habitatge en el mínim temps possible, han entrat en una certa col·lisió amb la Generalitat, amb l'Administració de la Generalitat, que ha de garantir els principis i respecte no sols dels ajuntaments, sinó també de la ciutadania.

I, en aquest sentit, és molt clar el text refós de la Llei d'urbanisme. Diu que es garanteixin i s'han de fomentar els drets d'iniciativa, d'informació i de participació de la ciutadania en els processos urbanístics de planejament i de gestió. No pot ser, doncs, que l'Administració de la Generalitat, que fa l'aprovació inicial, provisional i definitiva, entri en conflicte amb l'Administració que ha d'elaborar el pla que afecta realment les persones d'aquest o d'aquells municipis.

Hem de tenir en compte o pensin que gairebé totes les ARE afecten un municipi. Per això subscrivim el suggeriment, que també planteja el síndic, al Departament de Política Territorial i Obres Públiques per tal que es facin les actuacions necessàries que facilitin l'accés als ciutadans als expedients dels plans directores urbanístics i a l'aportació de suggeriments que permetin prendre la decisió més adequada. Això al marge, a banda, de la presentació d'allegacions que ja és tradicional i ha estat inclosa sempre en la normativa.

Un altre tema que hi feia referència l'informe: el disseny de les ciutats i del mobiliari urbà. Doncs, bé, han de respondre a les característiques de cada ciutat i a les necessitats de les persones que n'han de fer ús. Això que sembla tan obvi potser no és massa freqüent. És necessari posar solució a les queixes repetides del retard de l'Administració en la tramitació i resolució de les llicències urbanístiques –també hi ha fet referència i a l'informe ho comenta. L'accés a l'habitatge de protecció oficial per a col·lectius amb dificultats socioeconòmiques; doncs, en aquest sentit han de ser fets més que paraules. Entenem, doncs, molt bé les queixes sobre la seva insuficiència i el procediment d'adjudicació. I aleshores aquí faig una pregunta al síndic: es podria millorar la gestió per tal d'agilitar l'accés a aquests habitatges de protecció oficial per a aquests col·lectius? Nosaltres creiem que sí, que amb una millor gestió es podria agilitar.

És denunciable el fet de no fer-ho i un tema prioritari al nostre parer que s'acceleri la tramitació del reconeixement de la renda bàsica d'emancipació i el pagament d'ajut, d'aquest ajut, una vegada s'ha reconegut. Igualment les subvencions de rehabilitació, que en aquests moments de crisi entenem que s'ha de fer tot el que estigui a la mà de les administracions perquè es puguin agilitar i, a més a més, arribin a les mans que han d'arribar. Cal que les administracions locals també actuïn quan els propietaris –i vostè ho ha dit, senyor síndic– dels immobles no compleixin el deure de mantenir i conservar-los. Però els ajuntaments tenen efectivament, com també diu vostè en l'informe, els instruments legals per fer-ho. L'incompliment d'aquest deure de conservació i manteniment dels immobles segurament ha estat una de les causes, no l'única segurament, però una de les causes de la preferència de la compra al lloguer d'immobles, que ha contribuït al final en aquest segle infernal de la bombolla urbanística, que ha representat

un increment, un finançament en situacions molt complicades i una construcció desbocada.

Quant als tributs. L'informe que vostès han elaborat, senyor síndic, denuncia tant qüestions relatives a les hisendes locals com als tributs autonòmics. En les hisendes locals es denuncia sobretot pel que fa a l'impost de béns immobles, i els problemes se centren bàsicament en les notificacions, que justament és un dels actes més importants del dret administratiu, ja sigui perquè aquest acte administratiu tingui validesa i eficàcia, com perquè és la condició indispensable perquè aquest acte pugui ser impugnat en defensa dels interessos de les persones. És impensable que una modificació, per exemple, com es posa en algun exemple en l'informe, alteri una liquidació d'anys anteriors i això no es notifiqui. Aquest és un dels exemples clars del dret a la bona Administració.

Acabo de seguida, senyora presidenta. Aquesta vegada m'hi he estès una mica més. Dins també de les hisendes locals tenim l'impost dels vehicles de tracció mecànica, que ha comportat queixes, i, a més a més, la gestió de l'impost sobre l'increment de valors de terrenys de naturalesa urbana, que, a més a més, és un impost potestatiu. I, després, els tributs autonòmics, l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, que van originar una actuació ja d'ofici l'any 2007 i que les queixes s'originaven bàsicament per la vinculació entre la residència habitual i l'empadronament.

Mirin, nosaltres, és clar, a més de considerar aquest impost un impost injust sobre el qual ja hem parlat moltes vegades, perquè els rics evidentment ja tenen altres mecanismes per no poder pagar..., molts ciutadans es veuen agreujats per dues condicions. És a dir, no solament per aquesta, diguem-ne, confusió entre residència habitual i empadronament, sinó perquè, a més, han de pagar aquest impost quan altres ciutadans d'altres comunitats autònomes no el paguen.

I el cànon de l'aigua, que comença a ser un vell problema, i que el síndic insisteix en l'estudi de fórmules perquè les fuites imprevisibles que obliguen a satisfer aquest impost abusiu, tot i les modificacions legals introduïdes..., doncs, és necessari que es trobin fórmules compensatòries per a aquests expedients anteriors a les modificacions normatives.

I, quant al consum –n'ha fet referència també el síndic–, el subministrament elèctric: queixa recurrent sobre la qualitat del servei, el cost de l'accés al subministrament o l'atenció a l'usuari, sobretot amb atenció tan senzilla com pot ser la informació.

I les telecomunicacions, la disponibilitat de la banda ampla per tot Catalunya per mitjà de possibles sistemes i diversos, diferents, i que pot impedir, per exemple, la consulta al DOGC digital. Jo vaig ser ponent d'aquesta llei, i efectivament va ser una de les qüestions que es va posar molt i molt sobre la taula, i se'ns va garantir que, doncs, arribaria, podria arribar a tothom aquesta consulta. I sabem que aquests serveis requereixen disponibilitats pressupostàries, però sobretot es tracta de prioritzar de la millor manera possible els recursos.

Gràcies, presidenta; gràcies, síndic. I disculpin per l'excés de temps.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Comença el senyor Terrades? (*Pausa.*) Senyor Terrades, quan vostè vulgui.

El Sr. Terrades i Santacreu

Gràcies, presidenta. Ens partirem el temps que tenim amb el senyor Casajuana. Sense més preàmbuls, en tot cas, tenim com cada any un informe valuós que ha elaborat la sindicatura de Greuges respecte a alguns dels problemes que preocupen les ciutadanes i els ciutadans del nostre país, també en el Parlament de Catalunya. Perquè algunes de les qüestions que estan plantejades en l'informe, doncs, bé, alguna tenen..., alguna llei que s'ha aprovat precisament en el període de sessions anterior a l'actual i algunes lleis estaven en aquests moments en tramitació parlamentària.

M'estic referint a aquelles que afecten algunes de les queixes manifestades, com la de garantir qualitat en el subministrament elèctric, que va ser motiu d'una nova normativa aprovada pel Parlament amb el suport pràcticament de tota la cambra, eh? Per garantir què? Home, doncs, per garantir això que s'està..., per garantir dues coses, eh?, garantir la qualitat del subministrament, fixar un nou marc d'inversions per part de l'empresa transportista i de les empreses distribuïdores, amb nous controls per part de l'Administració, sobretot en les inversions que han d'efectuar les empreses distribuïdores, a Catalunya bàsicament FECSA-Endesa, que és la principal empresa distribuïdora de subministrament elèctric. Però també aquesta llei incideix en el fet d'atorgar i clarificar, des del nostre punt de vista, nous drets, o clarificar els drets que tenen els usuaris respecte a les empreses distribuïdores d'energia elèctrica a Catalunya.

Una de les qüestions recurrents d'altres informes i que també apareix en l'actual és la que fa referència als sorolls, eh? És cert que hi ha una llei que està pendent de desenvolupament reglamentari. L'avantprojecte d'aquest reglament, d'aquesta llei, de la llei de protecció contra la contaminació acústica, és un avantprojecte que ha estat sotmès a informació pública i a debat també de les parts interessades per tal que es pugui desplegar.

Malgrat això, jo crec que aquí hi ha, en aquests moments en tramitació parlamentària, dues iniciatives, dues lleis, que afecten part dels problemes detectats en l'informe de l'any 2008. Que fa referència a les activitats recreatives i a les activitats de lliure concurrència. En aquests moments hi ha una llei específica que jo crec que ja està pràcticament dictaminada o a punt de dictaminarse, que està centrada pràcticament tota ella en els actes recreatius i activitats de lliure concurrència, i una altra llei d'un abast molt més ampli, que és la modificació de la Llei integral de l'Administració ambiental, que en aquests moments ja..., que va ser aprovada pel Govern i que ja ha entrat en el Parlament, que ha estat admesa a tràmit i que tindrà, sens dubte, a veure amb algunes de

les problemàtiques que passen al nostre país. Unes de caràcter molt diferent, que són les que afecten les activitats econòmiques, industrials, però de la derivació que algunes d'elles provoquen de possibles molèsties en els ciutadans i ciutadanes del país. En aquest bloc, eh?, jo crec que preocupació per part de l'òrgan legislatiu, del Parlament, per intentar trobar nous canals que intentin regular aquestes situacions.

Hi ha un altre tema recurrent, que fa referència a la gestió de residus, que són les olors que provoca, i que han estat..., o almenys una part de veïns es queixa que provoca l'Ecoparc 2. Aquesta és una infraestructura, des del nostre punt de vista, aquesta com d'altres, necessària per a la gestió correcta dels residus que produïm en el nostre país. Fa aproximadament un mes, no sé si hi arriba, el consell de direcció de l'Agència de Residus de Catalunya va aprovar el nou Pla territorial sectorial d'infraestructures de residus, que consultat aquest a veure què deia de l'Ecoparc 2, doncs, es proposa una reenginyeria d'aquesta instal·lació, amb una inversió molt important, per tal de minimitzar els inconvenients d'instal·lacions d'aquestes característiques, pel que fa a les olors que poden fer o els mateixos sorolls que es poden produir o fins i tot la gestió de les aigües residuals del procés de gestió dels residus pot originar. I, en tot cas, en aquest sentit, l'Agència de Residus de Catalunya en el seu pla o en aquest pla territorial sectorial que s'ha aprovat, que ara s'haurà de transformar en decret del Govern..., hi ha una inversió, prop de 20 milions d'euros, per intentar solucionar part d'aquests problemes o els problemes que origina aquesta infraestructura.

Molt breument, perquè, si no, al meu company no li deixaré espai per a la seva intervenció, referir-me breument a un dels temes que des del nostre punt de vista té una problemàtica especial al nostre país, no?, que són els temes d'habitatge. L'habitatge ha estat i és un problema per a molts sectors socials en el nostre país. Ho era abans en un període d'expansió de l'economia, perquè els preus es van disparar d'una manera brutal, increments d'allò del 97 fins al 2007 del 300 per cent, i, per tant, això impedia l'accés de molts sectors socials a l'habitatge; en període de recessió econòmica -2008 i el que portem de 2009-, un problema doble. Moltes famílies o moltes unitats familiars amb persones que estan a l'atur, per tant, amb dificultats per retornar les quotes hipotecàries, recordem, cares del procés anterior. Segon, una restricció molt important del crèdit a les mateixes famílies, a aquelles que volen accedir a algun tipus d'habitatge.

Jo crec que s'han desplegat mesures en aquest sentit. L'instrument de les àrees residencials estratègiques per nosaltres és una peça fonamental que ha de garantir la qualificació de sòl per poder tirar endavant polítiques importants d'habitatge públic en el nostre país. S'han incrementat també d'una manera substancial els ajuts a la rehabilitació d'habitatges, i amb els temes de renda bàsica d'emancipació jo crec que hem de dir dues coses, no? Aquesta és una gestió compartida amb el Ministerio de la Vivienda per part del Govern de Catalunya, però, bé, les sol·licituds presentades el primer any de vigència d'aquesta nova figura, quasi 35.000 sol·licituds, de les quals pràcticament 29.000 han estat resoltes favorable-

ment... Aquí el problema és que el que cal és agilitar precisament el procés de cobrament dels ajuts concedits per part de l'Administració als beneficiaris.

I ho deixo aquí perquè, si no, el meu company no tindrà oportunitat d'intervenir.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Senyor Casajuana, minut i mig.

El Sr. Casajuana i Pladellorens

Moltes gràcies, senyora presidenta. Telegràficament, com la setmana passada. Felicitar el síndic per la signatura de nous convenis amb les empreses privades que són prestadores de serveis d'interès general. Celebrar que gràcies també a l'activitat supervisora del síndic disposem enguany de la Llei 18/2008 de garantia i qualitat del subministrament elèctric. Celebrar també que el Bicing sigui un gran èxit, encara que calgui fer les millores per fer-lo excel·lent, però és un model a nivell internacional.

Rodalies Renfe. Va tenir una actuació estel·lar i molt celebrada en defensa dels interessos dels perjudicats del 2007. Esperem..., estem a les acaballes d'aquest procés, en el sentit que, segons ha dit el conseller Nadal, estem al 95 per cent d'acord amb el que ha de contenir el traspàs de Rodalies Renfe. Això ha de permetre, lògicament, que després es faci aquest catàleg de drets dels usuaris. Ara, la gènesi del fiasco del 2007 és quinze anys com a mínim de pràcticament una nul·la inversió en Rodalies Renfe, que això ha començat a canviar i canviarà molt més amb els més de 4.000 milions amb què es tancarà el Pla Rodalies Renfe a Barcelona amb el Ministerio de Fomento; s'ha aprovat, però el departament corresponent encara ho ha de millorar.

I, per últim..., no em queda temps, em sembla que és millor no afusellar els temes, ja parlaré en el segon bloc.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor diputat. Tot seguit, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el senyor Pere Aragonès. Quan vostè vulgui.

El Sr. Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, senyora presidenta. En primer lloc, des del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana voldríem donar les gràcies al síndic per la feina, no només d'atenció als ciutadans que tenen una queixa sobre l'actuació de l'Administració, que ja és molt això, que moltes vegades només amb l'atenció, doncs, ja s'arreglen una bona part dels problemes, sinó també evidentment de la defensa dels drets, de mediació i també per la innovació en la seva tasca.

Creiem que és important, per exemple, la signatura dels convenis amb empreses que presten serveis d'interès general, com abans també comentava el diputat Casajuana, no? El seu informe ens aporta dades per a la mi-

llora del nostre servei públic en tant que càrrecs electes i, per tant, en les diferents tramitacions parlamentàries que estan en curs i les que tindran lloc aquest any 2009; doncs, totes les dades que ens aporta les tindrem evidentment molt en compte.

M'agradaria destacar tres temes concrets: habitatge, la qüestió de la fractura digital i l'àmbit també del transport públic, i després un de més genèric respecte a l'Administració local. En l'àmbit de l'habitatge és evident que la crisi econòmica el que fa és canviar l'ordre de les problemàtiques. Si abans la dificultat era sobretot per l'accés a l'habitatge, en aquests moments la prioritat és el manteniment de l'habitatge dels que ja hi han pogut accedir abans, no? Per tant, en aquest sentit, els poders públics, i en especial el Govern de la Generalitat, han d'impulsar mesures destinades a donar suport a aquelles famílies que no puguin satisfer les quotes hipotecàries. En aquest sentit, ja hi ha una mesura del Govern de l'Estat que cobreix hipoteques fins a una mitjana de 170.000 euros; que, doncs, està en estudi i en propera aplicació una ampliació d'aquesta cobertura per part del Govern de la Generalitat.

Després, evidentment, hi ha altres mesures que són més necessàries que mai i que nosaltres creiem que s'han de fer ben fetes, no? Un exemple d'una mesura que està feta amb tota la bona voluntat del món, però que després comporta problemes importants és la renda bàsica d'emancipació, que va ser, doncs, executada amb un temps molt reduït, en què fins i tot la mateixa Administració tenia problemes a l'hora d'administrar les sol·licituds d'aquestes ajudes, que a més pel seu caràcter universal fa que hi hagin moltes peticions i, per tant, que l'Administració en això hagi de ser molt curosa.

Evidentment, un dels problemes importants és el retard en el pagament d'aquesta ajuda mensual de totes les ajudes que ja han estat reconegudes. Ens deien fa uns dies que set de cada deu joves catalans que tenen reconegut l'ajut tenen algun tipus de retard, no? I evidentment quan el pagament d'aquests ajuts no es fa en el període que correspondria, és a dir, mensualment, i es fa, doncs, una o dues vegades l'any, l'ajuda perd molta part del sentit, perquè evidentment l'ajuda és necessària per al temps que la persona destinatària compta que ho tindrà, doncs, a un mes o dos mesos vista, no? Per tant, que satisfaci l'ajut tot de cop una vegada l'any o dues vegades l'any, doncs, pot ajudar per a altres coses, però evidentment no té el caràcter que tenia en un principi, no?

També és important tenir en compte ara que l'administració. Si abans la repercussió del sòl, del cost del sòl i de l'especulació que hi va haver es va carregar sobre les esquenes i sobre les butxaques de molts ciutadans que van poder-hi fer front perquè van poder accedir a un crèdit realment molt barat per l'època i que en aquests moments, doncs, s'ha girat la truita completament, ara aquesta repercussió hem d'anar molt amb compte fins a quin punt l'assumeix l'Administració. És evident que totes les persones que tinguin dificultats per mantenir-se en l'habitatge han de rebre el suport de l'Administració pública, però també és veritat que evidentment això s'ha de prioritzar per qüestions de renda, pel mateix

valor dels habitatges. És a dir, per l'operació en què cada ciutadà es va embarcar, no? I, per tant, en aquest sentit, les mesures que està engegant el Departament de Medi Ambient i Habitatge creiem que hi donen resposta, no?

També s'ha esmentat, arran de l'edició digital exclusiva ja del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, la fractura digital. Nosaltres creiem que hem d'incloure ja en els serveis d'interès general, si no s'havia fet, tot el que són els serveis de telecomunicacions, que avui han esdevingut serveis bàsics, potser no tant com l'aigua o l'electricitat, però evidentment tot el que és accés a telefonia, telefonia mòbil, i accés a internet creiem que avui és un element fonamental no només per als drets dels ciutadans, sinó també per a l'equilibri territorial al país, no?

I, en aquest sentit, moltes de les queixes que des del síndic s'han estat treballant tenen resposta en algunes actuacions de l'Administració, que algunes ja fa temps que s'engeguen i d'altres que estan en procés d'implantació. Un exemple és el Pla Catalunya Connecta, que, doncs, donarà accés a banda ampla a tots els nuclis d'habitants de Catalunya de més de cinquanta habitants. Per tant, entenem que hi ha una cobertura del territori realment important; això inclou la banda ampla rural. Per tant, doncs, que cap ciutadà per raó del lloc on viu pugui estar discriminat en l'accés a aquest tipus de servei. I també el que es preveu aquí és que l'Administració actuï quan no hi hagi una empresa privada que ho faci. És a dir, allà on no arribi l'oferta privada ha d'arribar el servei públic, no?

Respecte al transport públic és evident que ens trobem davant del que ha de ser l'inici de la solució de molts anys de manca d'inversió, en què aquí també, doncs, les noves infraestructures evidentment, com que tenen un impacte molt més enllà del que és el mateix servei, moltes vegades costen de consensuar amb el territori, amb les persones afectades. Però creiem que aquí s'estan fent passos importants, i entenem, doncs, que el treball de conclusions ja del Pacte nacional d'infraestructures ha d'anar en aquest sentit, no?

Deia que també faríem referència a una qüestió més transversal referida a l'Administració local, i és que és cert que una part important de les queixes que rep el síndic són respecte a actuacions de l'Administració local. I aquí ens trobem que evidentment els ajuntaments estan assumint moltes càrregues que en un moment de crisi també és la primera Administració on el ciutadà pica a la porta. I, per tant, el finançament, la manca d'un bon finançament de les administracions locals, sobretot dels ajuntaments, fa que moltes vegades no es pugui prestar el servei com s'hauria de fer, no?

En aquest sentit, la Generalitat en diferents àmbits i molt diferents, des de l'àmbit del consum a l'àmbit de l'habitatge, al mateix àmbit tributari, ha anat signant diferents convenis amb els ajuntaments que s'hi han volgut acollir, per tal de millorar totes les seves actuacions en aquests àmbits concrets. Però sí que és veritat que el problema de fons és una manca d'un bon finançament local, que fa que els nostres ajuntaments estiguin en una precarietat important, no? Per tant, a

mesura que es pugui anar resolent aquesta qüestió, o com a mínim es pugui anar incrementant el nivell de finançament dels nostres ajuntaments, de ben segur que els diferents serveis que presten, doncs, estaran molt més ben executats, no?

Per tant, res més, reiterar-li que les dades que ens aporta en el seu informe ens ajuden molt, als diputats del Parlament de Catalunya i les diputades, per tal d'incloure en la normativa que aquí fem aspectes concrets que moltes vegades des d'un plantejament general es poden no tenir en compte, i que evidentment serà una eina importantíssima d'estudi i de treball per al nostre grup.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Aragonès. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula el senyor Francesc Vendrell. Quan vostè vulgui.

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies. (*L'orador estossega.*) Falta que pugui. Gràcies, senyora presidenta. Senyor síndic, i tot, tot, tot l'equip, perquè després no el tornin a renyar. Es veu que es devia deixar algú, i aleshores jo no voldria fer-me responsable que el Síndic de Greuges tinguis greuges. Per no repetir-me amb el que una mica ja vàrem dir l'altre dia, evidentment vostè diu..., jo no crec que necessàriament sigui dolent. Vostè l'altre dia també hi donava algunes de les explicacions, entre altres deia: «Perquè els drets subjectius afortunadament van creixent, les queixes a la sindicatura, les queixes al síndic s'han incrementat.» Jo crec que això no és dolent necessàriament, i ja ho deia l'altre dia; crec que com a mínim és un fet.

Ara, jo tinc la sensació, la tenia en la sessió passada i la tinc molt més avui, segons com es miri, i sobre això voldria parlar... No em preocupa tant el..., perquè segurament la nostra realitat a Catalunya ens permet no haver de fer el discurs de «ja ho dèiem», nosaltres, o el discurs dels altres: «Ja ho estem arreglant.» Vull dir, no, no, com que ni ho dèiem, per entendre'ns, ni ho podem arreglar a curt termini, doncs, podem fer un altre tipus de discurs.

Què és... Un comença... Jo tinc la sensació que aquí hi ha un problema tant en temes de medi ambient com en temes d'habitatge, com d'urbanisme, com de tributs, un problema que és, diguem-ne, comú denominador. I que per dir-ho ben dit el legislatiu no té present —o ho direm de dues maneres diferents per no prendre mal— que els drets que es donen als ciutadans després s'han de complir; o dit d'una altra manera: el legislatiu no té present que els problemes que tenen els ciutadans per la vulneració dels seus drets no se solucionen només fent lleis.

I m'explicaré amb un tema «tonto», però, com que un és d'un municipi, diguem-ne, d'oci... A veure, el problema acústic i de contaminació acústica, sincerament, no és quan els locals d'oci estan oberts, és quan tanquen —és quan tanquen. És el que passa a partir de les tres de la matinada el problema. I això, per tant, no se soluciona

amb una llei de contaminació acústica amb els locals, se soluciona fent complir altres coses que potser no cal llei. És de sentit comú.

Llavors, un té aquesta sensació que moltes de les queixes que avui vostè ha dit, que l'altre dia va exposar, són un problema, per dir-ho d'alguna manera, que ens ho hem de fer mirar entre tots. I no vull tornar a repetir el que ja he dit, que és un problema que no només fent lleis es resolen els drets legítims que tenen o que tenim els ciutadans. Aquest és un bloc que jo crec que és un comú denominador.

La segona cosa que jo li voldria dir, per anar de pressa i per recuperar una mica, diguem-ne, el temps, així tornar a posar-nos en temps, és... Vostè ha dit, insinuat i allò per preguntar alguna cosa —que evidentment ho ha dit claríssim, no ho ha insinuat—, que les respostes de les administracions són clarament millorables. I aleshores ha insinuat, sobretot en el camp de les diputacions, diguem-ne, que unes són més millorables que les altres. Bé, jo per xafarderia pura, no?, diu: com anem amb això, quines són més millorables que les altres?

No vull entrar en el tema del Bicing, que tothom n'ha fet grans elogis. Jo, sincerament, com que sóc un vi-anant convençut i un aristòcrata del transport públic, perquè així em porten, no vull entrar-hi, en el tema del Bicing, però les voreres de Barcelona no estan pensades per al Bicing. Ho sento molt. Jo pateixo molt, eh?, però no hi entro, només un parèntesi, però és que ja ho he dit.

Hi ha un tema que em preocupa del que vostè ha dit, perquè demostra voluntats polítiques. Jo puc entendre totes les voluntats, diguem-ne, legals que hi pugui haver aquí, i tots els temes de grans marcs legals del que ara diré. Però, sincerament, com que no estem parlant d'això, estem parlant de voluntats polítiques, d'intentar facilitar les coses als ciutadans, com és que el Síndic de Greuges pot arribar —ja sé que no és culpa seva el que ara diré, eh?, la pregunta— a acords amb les grans empreses privades de serveis generals i no pot arribar a acords amb Rodalies Renfe? No parlo de marcs legals, em sé la resposta, parlo de voluntats polítiques; perquè, si anem de legals, les grans empreses privades també podrien aduir altres constitucions, per entendre'ns. Com és que no es pot arribar a acords amb Rodalies de Renfe? Com és que no es pot arribar a acords amb l'Administració amb un tema així? Que, a més a més, tots sabem —jo sóc dels afectats— que en els últims temps, diguem-ne, això és netament millorable?

I, com que he dit que no em volia allargar ni repetir-me, jo crec que, almenys des de la meua òptica, els tres temes que li volia plantejar eren aquests. Un que em sembla que ens l'hem de fer mirar tots. Prenguem-nos més seriosament els drets; segurament, que aquesta és una cosa que hi ha sota l'informe. No ho solucionem només amb lleis que després no acaben de solucionar-los del tot, perquè no es posen els instruments, en cap cas, de poder-ho complir, perquè les administracions, algunes tenen més celeritat que les altres i perquè és més fàcil acordar amb els privats que amb els públics.

Gràcies, senyora presidenta; gràcies, senyor síndic.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit, en nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verdes - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Milà. Quan vostè vulgui.

El Sr. Milà i Solsona

Gràcies, senyora presidenta. Gràcies, senyor síndic i representants, directors, directora i membres del seu equip. Vostès coneixen l'especial sensibilitat del nostre grup per múltiples motius amb relació als temes de medi ambient i habitatge, que hem tingut ocasió de comentar tant en anteriors informes anuals com amb relació a determinats informes sectorials molt acurats que ens van portar a àmplies reflexions.

Per entrar en els temes que ha destacat en la seva presentació aquí i algun altre que no ha fet, però que destaca en el seu informe, ens agradaria fer una reflexió i compartir-la amb vostè respecte al tema que planteja del petit municipi i la dificultat de connectar alguna claveguera al sistema de baixa, o al sistema, al costat d'un altre municipi, no? Segurament, no sé si ho ha referit, però segurament deu ser el municipi de Cabanes amb relació al municipi de Figueres.

Nosaltres entenem la seva preocupació i les gestions que està fent perquè aquest problema es resolgui, però també creiem que és important tenir en compte la dimensió nacional del tema. Saber que, bona o dolenta –però per ara jo crec que s'ha demostrat bona en general–, ens hem dotat d'una legislació d'aigua, una legislació hidràulica, la Llei catalana de l'aigua, el codi, que preveu i distingeix clarament quines són les funcions d'unes i altres administracions, què és el que li correspon fer a l'Agència Catalana de l'Aigua, a part naturalment de les funcions d'estímul, d'informació, de fomentar les millores que calguin, etcètera.

Però sabem que hi han 945 municipis a Catalunya dels quals diríem que la bona part o la majoria, quan tenen un problema d'un bloc que no es connecta al clavegueram, és probable que faci un projecte, que faci unes contribucions especials o que, si no s'hi veu amb cor, vagi al consell comarcal, vagi a la diputació, presenti la seva actuació al Pla únic d'obres i serveis, etcètera, perquè això sap perfectament que li correspon a la seva competència, el primer que ho ha de saber és el seu ajuntament, i l'ACA i el Departament de Medi Ambient, com no pot ser menys, li donaran l'assessorament, la informació, tot el que calgui.

Però per vestir un sant no en desvestim un altre. És a dir, les obligacions de l'Administració ambiental de Catalunya són grans, greus i en el medi hídric i de l'aigua molt importants i del sanejament com per entendre que el que cal no és substituir la ineficiència, la ineficàcia o la incapacitat –no ho qualifiquem, però la incapacitat sí que hi és– d'una determinada Administració de tenir suports o de tenir recursos per resoldre un problema puntual d'un bloc al costat d'un municipi més gran, sinó segurament d'acomboiar-los, de guiar-los, d'assessorar-los, perquè aquesta actuació es pugui fer, però assumint tothom el que correspon. No donem encara un premi

a aquells que, com que no han fet els deures, al final acabin assumint tots els catalans, tots els ciutadans de Catalunya, a través del cànon, l'obligació que correspon i que els altres catalans, els altres 940 municipis, estan assumint i estan pagant. Si no és així, en tot cas, seria important matisar-ho en ares d'aquesta funció pedagògica que hi fa vostè referència.

Les fuites de l'aigua és l'altre cas paradigmàtic que vostè hi fa referència, i sap que es va introduir una modificació legislativa, i sap també que nosaltres hi hem insistit, i per mi és un tema especialment sensible, la distinció entre el que és cànon i el que és tarifa. I aquesta pedagogia s'ha de fer. L'Administració hidràulica de Catalunya, la Generalitat pot legislar sobre el cànon. I ja li avanço, i em sembla que vaig tenir ocasió de comentar-li, que en algun moment determinat, quan es va intentar modificar la legislació per intentar orientar al fet que la distribució tarifària dels ajuntaments respongués als mateixos criteris de progressivitat, de consums mínims, etcètera, que vostè planteja de forma molt raonable, va sortir aquí un tema molt important, ho va paralitzar en tràmit de Govern i en tràmit parlamentari fins i tot perquè estava a la Llei d'acompanyament, que aquí s'atacava l'autonomia municipal.

Per tant, està bé que assenyali aquest problema, que hi continuï insistint, però està bé també que totes les administracions catalanes siguin conscients d'aquest problema. I amb el tema de les fuites d'aigua, el comentari que hi va haver sobre les fuites de la canonada d'Aigües Ter Llobregat entre Cardedeu i Barcelona, és important deixar constància, i vostè ho va assenyalar en el seu requeriment al departament, la necessitat de fer pedagogia, i que si s'exigia als ciutadans que no perdin l'aigua, com és que l'Administració ho feia? Bé, per una simple qüestió, que estàvem parlant d'una única canonada, construïda feia més de vint anys, que dona subministrament a 2 milions i mig d'usuaris i quina reparació requereix, o bé que hi hagi una conducció paral·lela, que ha costat molts anys fer-la i ara s'està acabant –ha costat molts anys fer-la i ara s'està acabant–, perquè, si no, s'havia d'interrompre el subministrament per quinze dies a tots els ciutadans. I, malgrat tot –malgrat tot–, es van invertir 750.000 euros per permetre recuperar el 92 per cent de l'aigua d'aquesta fuga per a altres usos no domèstics. Per tant, tot té la seva complexitat i és molt important fer aquesta explicació.

Respecte al tema de les fuites amb distribució domiciliària excessives, sap també que es va modificar la legislació en aquest sentit, però també sap que per poder-ho aplicar de forma retroactiva presenta una especial complexitat, hi ha hagut una companyia local o un ajuntament o una societat o una empresa concessionària que ha tarifats prèviament i que s'ha de veure si això ja s'ha cobrat i com es poden fer els mecanismes de retorn respecte als precedents.

Respecte al tema de les contaminacions acústiques, que van ser objecte d'un informe especial, ens remetem al que en aquell moment es va dir, i per expressar que s'ha continuat fent la tasca de formulació dels plans de contaminació acústica i els plans de formació per als agents locals que hi han d'intervenir, i, com també

s'ha destacat anteriorment, que hi ha hagut l'actuació de formació i de modificació legislativa que ens donarà una nova llei de control de la contaminació ambiental de les activitats que ha de facilitar molt aquest control preventiu que vostè reclama.

Respecte a l'Ecoparc 2, també el representant del Grup Socialistes ja s'ha referit a les actuacions que s'estan esmerçant en la millora tecnològica d'aquesta instal·lació.

Respecte a l'habitatge, per una part ha fet referència a la problemàtica de l'habitatge, dels habitatges turístics. Vostè sap que no ha estat fins a l'any 2008 que ens hem pogut dotar de la Llei 17/2008, que finalment regula quin és el caràcter i l'ús i les condicions de l'habitatge turístic, que el sotmet a llicència, cosa que no havia passat i que, per tant, dota de recursos competencials i tècnics els ajuntaments perquè puguin intervenir. I, de fet, les actuacions que hi han hagut a finals del 2008, primers del 2009, a Barcelona i a altres ciutats per controlar aquestes mesures han estat gràcies al fet que ara hi havia l'instrument legal per poder regular i controlar la utilització dels habitatges de caràcter turístic.

Ens ha agradat molt la seva reflexió sobre la crisi que afecta, doncs, l'accés a l'habitatge. El que passa és que ara abordem aquesta crisi amb unes polítiques actives de creació, promoció i adjudicació d'habitatges de protecció oficial. Què hauria passat si en lloc d'estar sobre els 10.500, 10.600 habitatges de protecció oficial, estiguéssim en la situació del 2003 o del 2002, en què eren 4.000, en què eren 3.000, en què eren 5.000? I en aquell moment no es parlava de crisi en l'habitatge, perquè el mercat aparentment ho havia de proveir tot. Però en aquell moment hi havia també una crisi molt forta, que no és la dels que no poden pagar, sinó la dels que no podien accedir-hi. Vostè ho sap bé, s'ha referit a aquesta doble situació.

Per tant, creiem que val la pena deixar constància de l'oportunitat que en els últims anys s'hagi endegat tant una reforma legislativa, dotant-nos d'una nova llei de l'habitatge, com uns plans del dret a l'habitatge. Que després porten conflicte? Naturalment, perquè és evident que l'aplicació de temes com la renda bàsica d'emancipació són d'una complexitat extraordinària. I diguem-ho clar: el nostre sistema de gestió d'ajudes públiques no està adaptat a pagaments que haurien de ser de caràcter mensual. A hores d'ara encara s'estan implementant mecanismes que el Ministeri de la «Vivenda» ha de desenvolupar per agilitzar aquests pagaments. I això es fa més complex quan la Generalitat vol complementar aquestes ajudes a la renda bàsica d'emancipació i posa la seva pròpia ajuda. Llavors, s'han de combinar els dos programes.

Tot i així, també s'ha referit, s'han resolt els expedients; en aquest moment ja són moltes desenes de milers els joves que estan cobrant. I, en tot cas, el que també hem de poder dir és que en aquest moment hi ha..., en aquest moment no, l'any 2008, hi havia quasi 39 milions d'euros anuals d'ajudes a diferents trams d'edat per a l'accés a l'habitatge, quan si haguessin mirat uns quants anys enrere això seria zero. Per tant, benvingudes siguin les queixes, benvingudes siguin les millores respecte a un

sistema que fa molt poc temps que s'ha implementat i que comporta aquestes complexitats; i que d'alguna manera haurem de pensar com combinem el necessari control de la despesa pública d'intervenció d'evitar el malbaratament i la utilització no adequada dels recursos públics escassos amb les necessitats de pagaments periòdics, que, a més, són aleatoris, perquè no sempre es produeixen d'una forma permanent, com poden ser les pensions. Aquest és un tema important.

Respecte a l'ampliació del concepte de necessitat de l'habitatge, que vostè també hi fa referència com una queixa resultant de la interpretació que fins ara hi havia hagut sobre què era necessitat de l'habitatge, que era sols aquell que no era titular d'un habitatge, també la Llei de l'habitatge i el reglament que desplega els registres de sol·licitants estableix perfectament quin és el concepte de necessitat de l'habitatge, que és aquell no només que no disposa d'un habitatge en propietat, sinó del qui està privat de l'accés efectiu a l'habitatge. I es preveuen específicament, com vostè reclama, les situacions de separació matrimonial, que l'habitatge estigui ocupat, que no estigui en un lloc accessible per a la persona que el necessita.

Per tant, en aquests temes creiem que s'està avançant i que l'entrada en vigor del registre de sol·licitants permetrà resoldre també bona part d'aquesta problemàtica, no sense deixar una altra vegada damunt la constància..., i aquest és un element que crec que ha de formar part de la pedagogia del síndic, que no pot ignorar com per a molts ajuntaments el registre, el fet que es creï un registre nacional de sol·licitants d'habitatge, que és una cosa perfectament..., d'habitatges de protecció oficial, que és una cosa legítima i que evita molta burocràcia, es troba amb l'obstacle que molts ajuntaments volen tenir aquest control per poder fixar determinats requisits de residència de l'ordre de molts anys, eh?, per un determinat control sobre quins han de ser els seus veïns. Aquests són temes que requereixen molta pedagogia, molt d'acompanyament i molta col·laboració per tothom.

Gràcies, senyora presidenta, per la seva gentilesa.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Per acabar el torn dels grups parlamentaris, en nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Antonio Robles. Quan vostè vulgui.

El Sr. Robles Almeida

Gracias, señora presidenta. Gracias, señor Ribó y todo su equipo. Un año más nos demuestran que hacen una buena labor en prácticamente todas las áreas que tocan. Yo lo cierto es que hay de vez en cuando algún agujero negro que ya llegaremos a él, ya llegaremos, pero en principio a mí me da la sensación que repetir lo que ustedes logran es retrasar su permanencia en el Parlamento.

Pero sí decirle alguna cosa que a mi modo de ver podría ser constitutivo de mejorarla. En el caso del AVE ha sido una recurrencia política muchas veces utilizada para el pugilismo político, que ha venido bien porque

el AVE es un instrumento de comunicación extraordinario y está demostrando que además es perfecto. Sin embargo, las infinitas quejas que hay en Cercanías y que recoge su informe aquí posiblemente nos deberían alertar no solo a usted sino a todo el Parlamento y al Gobierno de que la cantidad de gente, el número de gente que coge las Cercanías es muchísimo más importante a nivel laboral, a nivel de movilidad, etcétera, que, en fin, la espectacularidad del AVE. Y a lo mejor resulta que deberíamos poner mucho más presupuesto y mucho más celo a la hora de que la Administración, en el caso de Cercanías, funcione mejor.

La segunda cuestión que le quería comentar –y evidentemente usted es el centro de atención– es esta especie de cultura en la que vivimos actualmente a principios de este siglo, esta cultura del perfeccionamiento en el derecho, que prácticamente todo tiene que ser perfecto y todo el mundo tiene que tener el derecho a, etcétera, ¿no? Y se puede llegar a un cierto integrismo del perfeccionismo. Concretamente, voy a poner un ejemplo: en la cuestión de contaminación acústica. Le voy a poner un ejemplo real, que yo no sé si a ustedes les han llegado quejas de este tipo, pero que están ocurriendo y son reales.

Un ciudadano cualquiera, imbuido de esa especie de cultura integrista de la perfección, denuncia a otro ciudadano porque el perro ladra a una distancia acústica de dos calles por medio, de dos raíles por medio, quiero decir, digamos, de una acera a la otra, en calles del ensanche de Barcelona, que, como saben ustedes, son muy amplias. La Guardia Urbana viene a esa denuncia y sin tomar declaración, sin llamar a la persona ni abrir la puerta de donde se produce ese supuesto ruido de perro, la Guardia Urbana hace una denuncia y esa denuncia tiene éxito; esa denuncia se recurre en el distrito por el acusado, pero sigue su curso. Ante las quejas de esa denuncia los responsables del ayuntamiento simplemente, en fin, le dicen al acusado que no va a tener de ninguna manera consecuencias, y las acaba teniendo.

La pregunta mía, señor Ribó, es cómo es posible que la Guardia Urbana en tres ocasiones, en este caso, en tres ocasiones comete el mismo error por la insistencia casi obsesiva de un ciudadano para intentar se supone eliminar un ruido entre miles de ruidos de coches de esa misma calle, ¿no? Y al final eso tiene, digamos, consecuencias jurídicas y consecuencias bancarias, porque se le retira de la cuenta la multa pertinente. ¿Cómo es posible que puedan pasar estas cosas? Si le llegan quejas de este tipo y en qué medida en este caso es un abuso de esa especie de cultura integrista de las cuestiones.

La última cosa que le planteo es de urbanismo y vivienda. Por una parte, es una cuestión de eficacia; no parece lógico que en urbanismo todo lo que tiene que ver con otorgamiento de licencias se retrase tanto. Y a mi modo de ver el *síndic* aquí debería ser y actuar muchas veces incluso de oficio, porque no parece lógico o no debería ser lógico que ante posibilidades de otorgar licencias para distintos permisos se retrase a veces incluso más de un año. A uno le da la sensación de que ante esos retrasos puede ser en algunos casos –no digo que en todos evidentemente, en algunos casos– el camino más

ligero, el camino más adecuado para llegar a los chantajes económicos y a las coimas. Y en este sentido yo creo que el *síndic* debería tener especial cuidado para que la Administración aquí fuese diligente.

Gracias, señor presidente.

La presidenta

Gracias, señor diputado. Tot seguit farem una petita aturada de deu minuts; a i trenta-tres, a i mitja, passará una mica, ens tornarem a trobar per tal que el *síndic* contesti les seves preguntes.

La sessió se suspèn a un quart de sis de la tarda i vuit minuts i es reprèn a dos quarts de sis i deu minuts.

La presidenta

Reprenem la sessió per tal que el *síndic* de greuges contesti als grups parlamentaris. Quan vostè vulgui, *síndic*.

El *síndic* de greuges

Gràcies. En primer lloc, permetin-me que els faci una petita al·lusió a la tasca de cadascú amb un gran afecte. Nosaltres mai discutirem sobre els projectes de llei que tingui en perspectiva el Govern com a projectes o entrats al Parlament o els que provinguin dels grups parlamentaris, excepte en els casos, com veurem en la segona sessió, que algunes vegades se'ns ha demanat oficialment opinió al respecte. O sigui, agraiem les informacions sobre tots els projectes de llei que es puguin estar plantejant i estiguin en marxa, però no són objecte de treball del *Síndic* de Greuges.

Menys encara discutirem polítiques públiques; són vostès que han de discutir sobre polítiques públiques. Excepte quan tinguem una queixa que afecti o el procediment o els drets de persones o de col·lectius a partir d'aquelles polítiques públiques. I els demanaria que algunes de les seves argumentacions, molt clares i brillants, fossin adreçades als responsables de les administracions, perquè a mi em servien també per ampliar i enriquir les respostes que donem en els casos d'algunes queixes. Però, ho torno a dir, nosaltres treballem o sobre queixes, rebutjant, com ja en vam parlar dilluns passat, un bon percentatge d'aquestes, o sobre actuacions d'ofici, i després a partir de respostes de les administracions.

I, per últim, des del *Síndic* sempre hem deixat molt clar que no es pot atemptar contra l'autonomia municipal, però que cal anar coordinant les administracions quan s'atempta contra uns drets. I la pregunta –permetin-me que els la faci esquemàtica–: què és abans: els drets o l'autonomia municipal? Ho hem d'intentar conciliar i, per tant, el *Síndic* no es refugiarà mai..., ni que de vegades algun ajuntament pugui maular i posar-se en pla rebec a defensar uns drets, si creiem que estan per damunt de marges no gens definits sobre aquest concepte d'autonomia municipal, amb un enorme respecte a l'autonomia municipal.

Entrant ja en les matèries, nosaltres vam presentar en aquesta casa un informe monogràfic sobre la contaminació acústica, i en el qual ens estenem a bastament sobre moltes coses de les quals vostès m'han preguntat. I dèiem allà que la normativa era suficient, malgrat que molt complexa, de diversos nivells i àmbits legislatius, que en alguns casos, com també s'ha dit en intervencions de vostès, s'està pendent de desenvolupar. Però que hi han ajuntaments molt eficaços i altres que no ho són tant; per tant, en part estic contestant a la pregunta, malgrat aquesta complexitat, no?, que de vegades comprovem una dificultat o un alentiment en la coordinació entre poder local i poder autonòmic.

Parlàvem fa un moment de casos de focus de contaminació acústica que després van molt relacionats amb la titularitat de l'ajuntament, i l'ajuntament inhibir-se en favor del departament i el departament inhibir-se dient que això és competència municipal. Aleshores, hem establert un cercle que ja no té res a veure ni amb l'autonomia municipal ni amb l'eficàcia o no eficàcia en aplicar aquelles mesures.

M'ha semblat curiós que se'm plantegés el tema dels gossos; és seriós perquè arriba al síndic. També ho va plantejar el Benet i Jornet en un capítol de *Ventdelplà* citant el Síndic de Greuges també. Però nosaltres normalment podem dir amb molta modèstia, però amb un gran suport de dades, que ens trobem el cas contrari: inoperativitat o manca d'agilitat en els controls sonomètrics per part de la Guàrdia Urbana, de les guàrdies urbanes i les administracions, quan hi ha la queixa d'un veí; i, per tant, trigar molt, si és que arriba mai a aconseguir-ho, que es pugui comprovar si aquell soroll és o no és, sigui del gos, sigui de l'aparell de l'aire condicionat o del forn de sota, etcètera, el permès per la legislació.

S'ha de pensar en les hores de tancament dels locals d'oci, en tenim diverses resolucions al respecte, especialment a més quan hi han dos ajuntaments que coincideixen en el terme i el local està ubicat molt a prop d'aquesta frontera i la inactivitat; estem molt d'acord que és el moment més difícil.

Nosaltres hem intervingut en l'Ecoparc 2 posant en relació les persones més properes i la planta en si. I en aquest sentit jo els dic que l'entitat metropolitana, que hi estem treballant, ens informa que es disposa a fer un seguiment amb un compromís de reducció, evidentment havent d'estudiar tots els instruments més actuals que puguin fer servir per a aquesta reducció.

I sí, evidentment han encertat que parlàvem de Cabanes - Figueres i que demà anàvem a reunir-nos amb Cabanes, amb Figueres i amb el departament. Claríssimament és una competència de Cabanes, ajuntament petit, eh?, petitó és l'Ajuntament de Cabanes. La connexió pot ser feta molt a prop de Figueres, i l'ACA pot afavorir que es posin d'acord. És més, aquesta tarda, consultant l'Ajuntament de Cabanes se'ns diu que estan pendents d'un ajut immediat per part del departament per a una depuradora, que segurament serà un inici de solució al problema, i potser ja no farà falta la conciliació –ho subratllo, la conciliació– que està duent a terme el Síndic de Greuges de Catalunya.

Sobre l'habitatge també tenen vostès un informe monogràfic i també bastant recent. Nosaltres hem deixat molt clar el que pensem sobre les ARE, i ho he dit amb la forma telegràfica que podem dir en vint-i-cinc minuts que és una mesura molt positiva, però que reben queixes per com desenvolupa, sobretot pel tema de la participació. És evident que l'emissor disposa d'instruments per un tema com l'habitatge que s'aguditzava en un moment de crisi, però en el Síndic arriben queixes sobre el tema i que són reals i que no són poques.

Estan creixent de forma espectacular les queixes sobre la renda bàsica d'emancipació, i juntament amb el tema de l'autonomia personal segurament són de les coses que «frapa» més el seu creixement, segur perquè els universos de possibles beneficiaris són enormes. Sabem que és un tema compartit, però, com s'ha dit també aquí, el síndic ha d'advertir el Parlament que es triga en la resolució, que es triga en el pagament i que sovint s'interromp, el pagament, cosa que encara és més incomprendible i que pot provocar situacions autènticament dramàtiques a persones que han d'interrompre la seva emancipació. Tan senzill com aquesta qüestió.

Sobre els habitatges turístics crec que hem estat molt clars tant en l'informe com en el que jo ja he resumit. Nosaltres seríem partidaris que hi hagués una normativa que els separés dels habitatges de «vivenda» normal. Creiem que és un cert engany per als propietaris d'uns habitatges que en el mateix bloc s'installen apartaments turístics, però, si s'han de permetre, com a mínim que hi hagi el màxim d'instruments per combatre la possibilitat d'una molèstia, o quan no més que molèstia, als veïns habituals.

S'ha parlat de les notificacions en els tributs; és una qüestió que nosaltres també hem subratllat i va en paral·lel a un tema que anem plantejant any rere any sobre el dret a l'entorn de les notificacions.

Sobre el tema de consum i les diputacions, nosaltres, que no fem el rànquing a l'informe, ara sí que li ho dic en positiu, al diputat que m'ho ha preguntat... Pel que fa al suport a les oficines municipals i comarcals de consum, la Diputació de Barcelona va molt per davant, i, per tant, no és que em sàpiga greu dir-ho, sinó que és un fet real, i ja contesto a la pregunta.

Avantdarrera qüestió. També nosaltres hem fet un informe monogràfic sobre l'accés a la banda ampla, i saben vostès que la vam elevar fins i tot a través del Defensor Europeu, al Comissari Europeu sobre Comunicacions, i que se'ns va incloure en l'anomenat Green Paper o llibre blanc europeu, en el qual s'està discutint. Encara no és un servei reconegut d'interès general. Ja no parlo del tema del preu i de la velocitat, parlem només que de la possible fractura. Encara existeix a Catalunya.

I nosaltres estem parlant de les normes que haurien d'acabar implementant a nivell d'Unió Europea i dels instruments. I també assenyalem que, per exemple, el TRAC, que ara com ara està avalat per la secretaria d'Estat, i això ja no és competència de Catalunya, com una bona solució, veiem a través de les queixes que possiblement és una solució insuficient i que caldria anar més enllà en el fet d'assegurar aquesta presència

de banda ampla en tot el territori, coneixedors de tots els programes que el Govern de Catalunya ha anat plantejant i ha anat redissenyant amb horitzons diferents, com l'últim que s'ha citat aquí a la comissió.

Per últim, per què no tenim un conveni amb Rodalies Renfe? Dic molt afectuosament, em semblaria..., m'he de frenar molt i els trens ja frenen, no? Primer, no és competència del Síndic de Greuges de Catalunya, clarament, i no em vull refugiar en cap qüestió legal. És més, estem veient temes que estan organitzant col·lectius actius sobre el tema, sobre la qüestió, per exemple, del regional, els de Girona, que nosaltres ja directament els enviem al Defensor del Pueblo.

Sí que ens posem sota l'aixopluc de l'Estatut i d'una expectativa, creiem que immediata, eh? –amb el que significa en política «immediata»–, de transferència per anar actuant. I hem anat actuant. Sense conveni, sí, però amb molt bona disposició de la darrera autoritat de Renfe Rodalies a Catalunya. I subratllo això de «darrera», i ho puc dir fins i tot: el senyor Remacha. Abans era com un mur on no podíem pràcticament fer més enllà del plantejament de la qüestió. Ara podem avançar. Sense conveni? No, perquè el senyor Remacha ni nosaltres no el podem signar. I sí que hem dit: «Tant de bo el poguéssim signar aviat.»

I no va en cap contradicció amb l'AVE, perquè són dues coses ben diferents. Vostès saben que patim, com aquí s'ha dit, molts anys de desinversió, molts anys de no-compra d'equipaments. I la gota que ha fet vessar el vas, primer en el sud i ara en el nord de la ciutat de Barcelona, són les obres de l'AVE, però no imputem a l'AVE el que succeeix per moltes altres explicacions.

Per tant, nosaltres –acabaria dient-los– estem practicant acords *de facto*, que no de dret, però solucionem problemes *de facto* també, i molts, amb una gran fluïdesa amb la mateixa autoritat de Renfe.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies a vostè, senyor síndic. Ara els grups parlamentaris poden fer ús d'un segon torn de paraula; no és obligatori. (*Pausa.*) Per tant, entenc que no volen intervenir. Fem una petita aturada, abans d'iniciar el segon bloc, de cinc minuts. Em permetran que doni les gràcies a les persones de l'entitat del Síndic de Greuges en nom de la comissió que avui ens han acompanyat i al senyor Matias Vives, que ha estat a la Mesa.

Gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de sis de la tarda i set minuts i es reprèn a les sis i dos minuts.

La presidenta

Moltes gràcies. Senyores i senyors diputats, reprenem la sessió en aquest segon bloc de l'informe al Parlament corresponent a l'any 2008. Donem la benvinguda a les persones de l'entitat del Síndic de Greuges que ara ens acompanyen en aquest segon bloc i també al senyor Xavier Bonal, que abans no hi era, que ha substituït el senyor Matias Vives, i a la senyora Larios, que abans no ho he dit. Quan vostè vulgui, síndic.

El síndic de greuges

Gràcies, presidenta. Doncs, m'afegeixo a aquesta benvinguda als que diem afectuosament els nens i nenes de l'àrea d'infància i a la gent que porta educació també complementària i la part de cooperació internacional. I torno a insistir –i això és una pedagogia constant que faré– en el mèrit col·lectiu que hi ha en el treball de la institució del Síndic de Greuges.

Començarem aquest bloc per infància i adolescència. Parlarem del sistema protector, de les adopcions i de menors immigrants no acompanyats, la qual cosa no vol dir que no hi hagin més coses a l'informe. Com saben, nosaltres triem el que ens sembla més destacat; vostès ja després fan les consideracions que els sembli. És una àrea, la de la infància i l'adolescència, que ha disminuït un 2,5 per cent respecte a l'any 2007 i que ha tingut vora un 97 per cent d'acceptació de resolucions. Abans d'entrar en els temes que els he anunciat, unes consideracions introductòries.

Com vostès saben, s'està avançant en el procés de redacció d'un projecte de llei d'infància. I se'ns ha demanat –en aquest cas sí, abans els ho deia: opinem quan se'ns demana i ho considerem oportú– la nostra opinió per part del departament sobre l'avantprojecte, que valorem molt positivament en tant que reuneix en un sol text la normativa sobre la infància. Però hem d'afegir que estem preocupats per la feblesa d'algunes parts, especialment per la indefinició de responsabilitats en el títol corresponent a la prevenció de situacions de risc, o l'omissió de les revisions periòdiques relatives a mesures de protecció d'infants en centres o en acolliment familiar, o la participació activa dels infants en situació de desemparament en els processos d'estudi i valoració, o una millora en la definició de funcions de supervisió dels serveis de protecció a la infància, i, sobretot, la inclusió de drets específics dels infants acollits en centres residencials. Tots aquests són aspectes que emanen de la Convenció dels drets dels infants i que, per tant, són obligacions per a les administracions públiques.

També dir-los que hem millorat la comunicació i la difusió dels drets dels infants des del síndic. Hem millorat el web d'infants: hem canviat el seu disseny, el seu contingut, hi ha més informació, es descriuen més els drets, es parla d'activitats presents i futures de l'àrea, i continuem rebent queixes i consultes. Hem posat en marxa el material escolar que titulem *Quan no hi ha dret, el síndic amb tu*, que té una versió per a primària, una per a segon cicle d'ESO, i que està en unitats didàctiques, amb activitats i serveis per estendre la cultura dels drets i informar sobre l'existència del síndic en tots

els seus apartats i també de l'adjunt per a la defensa dels drets dels infants.

I hem posat en marxa el Consell Assessor Jove, un òrgan assessor per al treball de la institució, que ha abordat diversos temes de convivència i conflictes, de drets en contextos de ruptura, de protecció a desemparats, de drets de menors immigrants no acompanyats, etcètera, i que vostès coneixen perquè vàrem portar al Parlament en una visita i, a més, van estar amb la presidenta de la comissió i van informar els diversos grups parlamentaris.

Sobre el sistema protector em permetran que sigui molt ràpid, perquè entre altres coses d'aquí a poques setmanes rebran un informe monogràfic al respecte. L'informe del 2008 en parla i en parla a bastament; també en parlarem en l'informe monogràfic. Els problemes, alguns d'ells, són de caràcter estructural, ja sigui la sobreocupació de centres, ja sigui l'excés de casos d'alguns equips amb excessiva dilació en execució de mesures.

Algunes mesures que es van posar en marxa ara fa poc més d'un any, com la unitat de detecció i prevenció de maltractaments infantils, han estat efectives, però no són, però, suficients per pal·liar algun dels problemes que, com es veurà, segueix presentant la gestió en els casos urgents. Perquè altres dispositius anunciats fa més de dos anys encara no han estat activats, com és el registre unificat de maltractaments infantils, anomenat RUMI.

Igualment cal desenvolupar encara protocols específics de relacions bilaterals entre diversos departaments; i després això m'ho sentiran dir també a altres nivells com la formació. Detectem dificultats en els processos –perdó per la redundància– de detecció i en les condicions d'estudi a la infància tutelada. Cal introduir millores en els processos de detecció de casos de maltractament infantil, ja sigui en l'àmbit escolar, ja sigui en l'àmbit de salut. Hem detectat una manca de formació suficient o hem detectat una manca de major agilitat i coordinació.

D'altra banda, veiem dificultats en la detecció i en l'activació de mecanismes de protecció, que es fan evidents quan no hi ha coordinació i treball en xarxa. I això és clau per garantir la resposta adequada i comunicar-ho al més aviat possible als EAIA, comunicar-se amb els EAIA.

S'ha treballat en algunes zones per establir xarxes. I voldria assenyalar en positiu el que s'ha fet a la comarca d'Osona, un protocol específic, o com s'està fent el protocol de les Terres de l'Ebre, que està pendent de signatura, no és per part de les institucions.

També en aquest apartat hem rebut queixes sobre les discrepàncies mostrades per diferents EAIA de la ciutat de Barcelona, tant amb l'ajuntament com amb la DGAIA, i que ens va motivar una primera actuació d'ofici. I vam veure que al final l'ajuntament i la DGAIA van arribar a un acord de crear un EAIA sense adscripció territorial per intentar començar a pal·liar aquella problemàtica.

Veiem la inadequació de centres d'acolliment i de centres residencials d'acció educativa, en les condicions en

què..., les condicions residencials dels infants en centres són cada any objecte de preocupació des del síndic, i amb mancances del sistema d'acolliment en família, que són generadors de pressió sobre les ocupacions en el centre. Hi ha una saturació de molts d'aquests centres que encara generen noves dificultats.

En l'informe trobaran referències que jo citaria com a exemples: la sobreocupació detectada en alguns centres com és l'amuntegament observat d'infants en habitacions de dormir en el centre d'acolliment de La Mercè, de Tarragona, i també, tot i que en menor mesura, al centre d'acolliment Estels. Des d'aquesta institució s'ha pogut observar que la sobreocupació d'aquests centres d'acolliment és, en part, fruit del perllongament de l'estada dels infants en el centre a causa de la manca de recursos residencials proposats, o perquè es troben a l'espera de ser adoptats.

Pel que fa als CRAE, cal destacar especialment la dificultat d'obtenir recurs residencial adequat en el cas d'adolescents en dificultats especials. Cal dir que el reglament sobre la protecció dels menors desemparats i de l'adopció preveu l'existència de centres específics d'educació intensiva per a menors de dotze a divuit anys. En tot Catalunya avui tenim tres centres anomenats d'educació intensiva, tots tres a la demarcació de Barcelona. I hem fet visites per part del síndic a Castanyers, a Pedrenyal i a Can Rubió, i hem vist la inadequació del recurs o del centre concret.

I la demora en l'assignació d'aquest tipus de recurs deriva en ocasions, per exemple, en escapoliments dels menors d'aquests centres. També ens arriben les queixes sobre el règim de visites, i aquí ens trobem amb la paradoxa que sovint s'adapta més el règim de visites a les necessitats del centre que no pas a les necessitats dels infants. I demanem en recomanacions que sigui a la inversa, que sigui tractada aquesta qüestió.

Un segon apartat, com deia, el dedicarem a adopcions. I es continuen rebent queixes sobre el tracte que reben els sol·licitants d'adopcions per part de l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció, de la lentitud en la gestió dels tràmits necessaris per adoptar o la manca d'informació clara i concisa. I enguany els grups més importants de queixes són per l'ajut per percepció, l'ajut per adopció internacional, en el retard en el seu cobrament, disconformitat en la denegació de l'ajut per presentar-lo fora de termini.

En aquest camp, de forma singular se'ns presenten queixes per famílies que tenen a càrrec infants d'origen marroquí en règim de «kafala», pel fet de no tenir reconegut un ajut similar a l'adopció internacional. Saben vostès que al Marroc no existeix la figura jurídica d'adopció, sinó la de «kafala». La «kafala» s'assimila a un acolliment familiar. Amb tot, s'han tramitat adopcions als jutjats del lloc de residència dels acollidors i s'ha assignat aquesta figura a una adopció.

La «kafala» no és reconeguda per l'ICAA a efectes d'ajut econòmic. Però una família que té un infant en aquesta situació també té la necessitat i el dret de rebre ajut i suport per part de les institucions públiques, perquè fa aquella mateixa funció. La «kafala» implica que

la família es fa càrrec de manera permanent de la protecció, de l'educació i de la manutenció de l'infant.

Tornaríem a subratllar els temes que van a l'entorn d'una altra qüestió que va ser plantejada en l'informe monogràfic en aquesta casa, com són els menors immigrants no acompanyats. Hem continuat amb l'estudi i anàlisi de l'actuació d'ofici amb relació a les garanties en els procediments de repatriació per reagrupació dels menors immigrants no acompanyats, i es veuen les disfuncions del sistema: es dificulta la integració i inserció sociolaboral d'aquests nois a Catalunya, així com la manca de garanties observades en els processos de repatriació.

Nosaltres insistim en la necessitat d'audiència, d'escoltar, de notificar clarament, de fer traducció adequada i donar la informació. El Departament d'Acció Social i Ciutadania en les seves respostes al síndic argumenta que la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència només es limita a efectuar la proposta de repatriació davant la Subdelegació del Govern i a comunicar que ha efectuat aquesta proposta al menor interessat.

Amb tot, hem de recordar que l'infant ha de ser escoltat en qualsevol procediment administratiu o judicial que l'afecti, i hem suggerit al departament que cerqui la col·laboració institucional per establir circuits amb totes les garanties. Ens hem adreçat –i m'avanço a la pregunta que pugui vindre de nou sobre els convenis i sobre les competències legals– a la Subdelegació del Govern, la qual ens va retornar l'escrit indicant que com a òrgan de l'Administració general de l'Estat en aquesta comunitat autònoma la institució competent per dur a terme la gestió o la queixa corresponia al Defensor del Pueblo.

Així, des d'aquesta institució, ens vam adreçar al Defensor del Pueblo, i aquest va fer recomanacions a totes les subdelegacions –en concret a la de Barcelona– perquè s'escolti el menor, abans de dictar resolució, perquè es faci un sistema adequat de gestió dels expedients, que es normalitzin de forma adequada les respostes, integrant si és possible les xarxes protectores, educatives, laborals o de salut. I també, quant al Departament de Justícia, d'Educació i Sanitat i d'Acció Social, els altres departaments haurien d'establir una forma de treball conjunta.

Nosaltres vàrem obrir també, malgrat aquesta qüestió de competència dubtosa, un conjunt de recomanacions que vàrem fer conèixer a l'Administració en línia paral·lela, insistint en un tema que és cabdal: sigui quina sigui l'estació d'arribada d'aquell menor, primer, se l'ha de tutelar; segon, se l'ha d'informar sobre la situació, i, tercer, s'ha de posar en marxa tota la qüestió que afecta la seva legalització. No ens trobaríem amb coses tan contradictòries com la que ens vam trobar al final del 2008, quan vam haver d'actuar d'ofici per investigar l'expulsió de tretze joves subsaharians que el 18 de desembre van haver d'abandonar el centre de menors on es trobaven, el Bosc. Se'ls va considerar majors d'edat.

Podríem entrar en un debat, que el síndic no hi entrarà, sobre les competències i els barems mèdics per saber si eren majors o menors d'edat, malgrat que a vegades

hi havia evidència documental que la policia no havia objectat al respecte, com els passaports. La qual cosa hem vist que de vegades arribem al final d'un tram com aquest on els menors podien estar allà amb plenes condicions legals per integrar-se a la nostra societat i s'ha perdut miserablement el temps, afectant uns drets elementals d'aquests col·lectius.

Pel que fa a l'educació, dir-los que s'ha augmentat un 7,26 per cent el nombre d'actuacions, amb un 80 per cent d'acceptació de les resolucions. I sobre aquest tema parlarem sobre segregació escolar, la diversitat educativa, la planificació d'oferta, els falsos empadronaments, les necessitats educatives especials, l'escola de zero a tres anys, l'educació no obligatòria i les beques de menjador o el sistema de transport escolar.

Vostès coneixen, perquè és l'últim que hem discutit en comissió, l'informe extraordinari sobre la segregació escolar a Catalunya i l'actuació d'ofici a què va donar peu l'any 2007, i com nosaltres plantejàvem quant afectats drets i condicions d'igualtat i qualitat. L'any 2008 s'han fet més evidents els problemes de gestió d'oferta educativa també per qüestions de canvis demogràfics i de concentració de processos d'arribada de nou alumnat. I també l'any 2008, perdonin la insistència, hem de tornar a parlar de temes tan recurrents com els falsos empadronaments.

I és cert que l'any 2008 vostès estaven treballant, han estat treballant i ara estan culminant un projecte de llei, com el d'Educació, que el síndic també ha pogut realitzar un conjunt d'observacions sobre aquest, i n'ha destacat aspectes positius, com és la gestió de la reserva de places per a alumnat en xarxes educatives especials, o la d'establir territorialment la proporció màxima d'alumnes.

Però també hem alertat sobre temes que no considerem tan positius, com és la indefinició en l'establiment d'obligacions de l'Administració a l'hora de controlar els fraus o la manca de procediments *ad hoc*, la no-conciliació explícita de la zonificació escolar com a instrument per combatre la segregació, la debilitat de l'instrument de la reducció de ràtios, la manca de garanties pel que fa a la discriminació de determinades situacions socials en el procediment d'admissió.

Voldria assenyalar-los algunes accions i omissions de la política educativa i la reproducció de la segregació escolar a partir d'aquell informe extraordinari que ja vàrem discutir amb vostès. L'informe contribuïa a desmentir tòpics, tòpics que no han de servir per justificar certes actituds displicents o derrotistes. No és veritat que la segregació escolar vingui provocada per la segregació residencial. Els exemples estadístics i la realitat que poden observar si es passen per Catalunya són molt conculcents. No és veritat que sigui una qüestió que afecta simplement la doble xarxa. La segregació entre sectors de titularitat existeix i que el sector públic escolaritza més de tres vegades alumnat estranger que el privat és cert.

Ara bé, hi han dades que demostren que entre públics hi ha diferències en la segregació i també entre concertats. No és veritat que la segregació tingui a veure

principalment amb l'impacte del fet migratori; hi ha una gran diversitat de condicions i de situacions. I, per últim, no és veritat que no existeixin eines suficients per combatre-la; la prova és que en l'informe s'assenyalen casos que utilitzaven la normativa vigent i s'ha aconseguit reduir, aquesta segregació. Per tant, hi ha una infrautilització.

Creiem que hi han dificultats per a la gestió de la diversitat educativa des d'una perspectiva inclusiva. Les administracions educatives han anat desenvolupant els darrers temps noves mesures polítiques pacífiques, en ocasions amb caràcter experimental i localitzades en determinats territoris. Em refereixo, per exemple, als espais de benvinguda educativa i les aules cícliques. Espais de benvinguda educativa iniciats de manera experimental a Vic i a Reus. Les investigacions que fa el Síndic de Greuges es proposen valorar si tant la no-escolarització immediata dels infants nouvinguts que passen per aquests serveis d'acollida, com la definició de criteris per determinar el pas cap a un centre escolar ordinari, vulneren o no el dret de qualsevol infant, nouvingut o no, a estar escolaritzat de forma normalitzada.

I, pel que fa a les aules cícliques, analitzar si aquestes mesures contribueixen a concentrar l'alumnat nouvingut en determinats centres. La implementació d'aquestes dues mesures, d'aquestes polítiques públiques, ens porten a la constatació de dues limitacions. La primera, la dificultat de combatre d'arrel el problema de la segregació escolar. I la segona, de veure la dificultat de gestionar la diversitat educativa des d'una perspectiva inclusiva.

És evident que a Catalunya hi han canvis espectaculars en la demografia, que afecten la demografia educativa, que encara palesen més dèficits en la planificació de l'oferta i en la situació dels equipaments escolars. Van augmentar, avui estem parlant del 2008, encara augmentaven els fluxos migratoris i la natalitat, que permetia capgirar la tendència a la pèrdua d'alumnat. Som un dels països europeus amb un dels sistemes educatius que més ha incrementat el seu nombre d'alumnes escolaritzats, i això obliga les administracions educatives a intensificar els esforços de planificació de l'oferta educativa.

Les queixes que ens arriben evidencien problemes de saturació de l'oferta o de no-provisió suficient de places en el període de preinscripció, i els podria llegir un grapat, una llista important de municipis des d'on ens arriben aquestes queixes. Els dèficits de planificació es posen de manifest especialment quan ens trobem davant de barris que han vist créixer substancialment la seva demografia educativa per noves funcions d'habitatge, i aquest creixement no s'ha vist acompanyat d'un increment equivalent dels equipaments escolars. Pel que fa a la planificació, val a dir que els canvis en la demografia educativa no acompanyats d'una capacitat suficient d'anticipació i de provisió d'equipaments escolars també ha suposat un augment del nombre d'aularis prefabricats. I hem rebut queixes també d'un grapat d'ajuntaments al respecte.

Continuem assenyalant la necessitat de gestió de la transparència en el procés d'escolarització, ja sigui pels falsos empadronaments o per les quotes escolars que es cobren en alguns centres. És conegut per tots vostès el recurs al fals empadronament, la presentació també de certificats mèdics falsos que atorguen punts suplementaris per aconseguir la matriculació. Hem continuat rebent nombroses queixes al respecte.

I l'anàlisi de les queixes constata –ja sé que em diran que «això ja ens ho va dir l'any passat»– que els mecanismes de què disposa l'administració educativa per realitzar controls efectius d'aquests fraus són molt dèbils. Alguns ajuntaments han millorat el control dels empadronaments, i en ocasió s'ha arribat a retirar places escolars concedides en alguns municipis. El mateix Consorci d'Educació de Barcelona és un exemple que està abordant això de forma decidida.

El síndic constata que el grau de celeritat i comprovació del domicili habitual dels alumnes per part dels ajuntaments és molt variable, i que l'ús que es fa posteriorment dels resultats d'aquestes comprovacions també és desigual. No sempre acaba en la tramitació de la baixa d'empadronament; topem sovint amb un procediment que no facilita la celeritat, o que es resol possiblement quan ja ha acabat el curs escolar sobre el qual es buscava aquell ingrés en un determinat centre.

Cal tenir en compte que el Departament d'Educació només actua quan compta amb una baixa oficial del padró d'habitants. Hi ha l'altra forma de selecció i de manca de transparència, com és el cobrament d'unes quotes que no són legals, unes quotes que es posen amb caràcter voluntari, però que donen molta opacitat sobre el procés de selecció i d'admissió en aquests centres.

Constatem dèficits en l'atenció de les necessitats educatives especials, manca de suport escolar als alumnes amb aquestes necessitats i amb dèficit d'atenció específica per als alumnes amb altes capacitats o amb trastorns de dèficit d'atenció i d'hiperactivitat. La majoria de queixes fan referència a la manca de provisió d'auxiliars d'educació especial, vetlladors, especialment en la franja horària de migdia; i les queixes han crescut substancialment en el 2008.

D'altra banda, pel que fa als dèficits d'atenció específica per alumnes amb altes capacitats intel·lectuals o amb trastorns de dèficit d'atenció i hiperactivitat, les queixes tenen a veure amb la manca de reconeixement d'aquestes circumstàncies per part dels docents, dels psicopedagogs, dels centres i dels EAP, i l'ús excessiu de sancions per compensar possibles problemes de comportament. En ambdós casos, el departament ens manifesta que augmenta les dotacions de detecció de casos i de suport especialitzat, si bé manté ambdós aspectes en estudi per part de comissions d'experts.

Tornem a parlar de les condicions d'accés de l'escolarització de zero a tres anys, i de regulació dels serveis d'atenció a la primera infància. El pla de creació de trenta mil places ha fet augmentar substancialment l'oferta pública. Ja s'han compromès a la creació de més de trenta mil places, tot i que la majoria d'aquestes encara no estan creades. Persisteixen encara molts de-

sequilibris territorials. La provisió de places encara segueix sent deficitària per cobrir les demandes existents. I, en aquesta línia, el síndic insta a les administracions a seguir impulsant la creació d'oferta, prioritzant l'accés d'aquells infants que més ho requereixen: que es tinguin més en compte, per exemple, els factors de renda o altres criteris que pretenen promoure la conciliació de la vida laboral i familiar.

Hem tingut queixes sobre les quotes d'accés d'escoles bressol i sobre la denegació de beques. I el Síndic de Greuges ha advertit a les administracions que els costos requerits per accedir a les escoles bressol públiques i privades minven les oportunitats educatives de moltes famílies; caldria major política de beques o l'existència d'ajuts a aquestes famílies.

Pel que fa als problemes de qualitat al funcionament d'aquests centres d'aquesta banda d'edat, hem rebut queixes de tractes no adequats amb els infants escolaritzats per determinats professionals d'escola bressol, bé en les seves males condicions materials i amb la seva manca de regulació. Hem instat el departament en la necessitat d'intensificar el control per part del Departament d'Educació, un major esforç d'inspecció per detectar situacions en què l'atenció no fos adequada. Recordin vostès les queixes obertes als presumptes maltractaments realitzats per una mestra d'educació infantil de primer cicle d'un centre privat de Barcelona.

Aquí arribem al fet que continuem, en part, amb el galimaties entre departaments sobre qui és responsable per desenvolupar aquestes polítiques. Darrerament, el Departament d'Educació procedeix a derivar qualsevol tipus d'actuació relacionada amb el control d'aquests casos al Departament de Governació. El Departament de Governació, per la seva banda, manifesta que les competències dels serveis infantils superen actualment l'àmbit competencial del departament: «Han de ser adreçades» –diuen– «a un departament més directament competent.» No existeix un departament que clarament es faci responsable de la supervisió dels serveis educatius infantils no autoritzats per la mateixa Administració autonòmica.

Nosaltres valorem molt positivament el que ens va comunicar el Departament de Governació, que hagi elaborat un avantprojecte de decret per regular específicament les ludoteques, tot i que alertem sobre l'excessiva dilació d'aquest procés. Nosaltres denunciem, sobre aquesta mateixa matèria, que pot produir-se un cop més que alguns centres mantinguin el mateix funcionament de servei educatiu d'atenció regular, sense l'acompanyament presencial de la persona legalment responsable, i sense unes condicions mínimes de qualitat a l'atenció. Estem a l'espera del que l'Administració competent precisi sobre quines mesures té previstes aplicar per evitar aquests processos, del que podríem dir fugida del marc normatiu de determinats serveis d'atenció primària. Ja sé que estem parlant del que en català diem «els marrecs»; els demano tot l'afecte per a ells o per a elles, i que, com dèiem a l'informe, educar com més aviat millor.

Hem actuat amb temes que afecten –i perdoni, presidenta, però m'estic menjant a grans velocitats el temps

atribuït–..., hem actuat sobre l'accessibilitat de l'educació no obligatòria, molt en concret el 2008 el problema segurament més cridaner, el de les mesures que es preveien sobre el batxillerat nocturn, la supressió del batxillerat nocturn en la seva modalitat presencial. Vam tenir queixes sobre això tant de l'alumnat com de centres docents, i vàrem visitar centres docents, i vàrem subratllar el valor de la presencialitat per a les necessitats de determinats alumns, d'una forma d'acompanyament permanent, i que amb altres sistemes no podran continuar els seus estudis.

Val a dir que el síndic encara no ha pogut resoldre aquestes queixes, perquè el Departament d'Educació de l'any 2008 no ha respost a la sol·licitud d'informació formulada inicialment. Hem deixat molt palès el que preveu la Llei 11/2007, de 21 de juny, d'accés electrònic. Ara bé, la utilització de les tecnologies de la informació s'ha d'ajustar al principi d'igualtat; en cap cas l'ús de mitjans electrònics pot implicar l'existència de restriccions o de discriminacions.

Hem actuat sobre programes de qualificació professional inicials, especialment sobre immigrants, sobre joves estrangers. I hem actuat sobre dues qüestions que de vegades se'ns remet a la futura llei d'educació –tant de bo fos així que s'aconseguís solucionar–, que tenen prou entitat, com són els problemes derivats amb la cobertura d'accés als serveis de transport i menjador escolar. Les queixes més freqüents fan referència als problemes originats per determinats canvis en la provisió del servei. Coneixem que l'obligació va a l'entorn de garantir el transport en nuclis d'un mateix municipi, però agafin vostès el mapa de Catalunya i agafin vostès les queixes que rep el síndic, que estan a la seva disposició i que estan en les seves resolucions en el CD, i veuran que sovint això és una injustícia flagrant, perquè pot haver-hi, a dins del mateix municipi, nuclis tan distants, que fan, de debò, condicions flagrants que exigien al legislador aquell tipus de mesures. I, per tant, estem demanant una normativa sobre el transport escolar que doni, de debò, el dret al transport escolar amb aquelles condicions.

El mateix amb les queixes que rebem sobre les beques de menjador i la disconformitat en la seva no-concessió, conscients que estem en una etapa de dificultats pressupostàries, i que això pot significar, com en alguns apartats ens hem trobat, i hem respost en sentit queixós, que s'ha acabat la partida. Caldria replantejar aquest tipus de polítiques, perquè de vegades són situacions molt punyents en el social, amb unitats que no arriben ni de molt als mínims de subsistència, i que se'ls està negant l'accés al menjador. I no estic fent cap mena de demagògia, estic plantejant casos concrets de queixes que arriben al síndic.

L'educació universitària, l'any 2008, ha estat objecte de poques queixes. Hem treballat molt en col·laboració amb els síndics universitaris. Només els assenyalaré dues qüestions que hem remès al Defensor del Pueblo, com són el retard en les homologacions de títols universitaris estrangers –per tant, el Ministeri d'Educació–, o la manca de convalidació entre estudis universitaris i estudis de formació professional superior.

Pel que fa a cultura i llengua. Aquest apartat té l'1,46 per cent del total d'actuacions del Síndic de Greuges, i té un grau d'acceptació del 100 per cent de les seves resolucions. Les queixes en aquesta àrea representen un percentatge molt petit amb relació al total de queixes rebudes. I, pel que fa a les consultes, val a dir que hi va haver una arribada massiva de missatges en una setmana –125 missatges en una sola setmana–, concentrats en format i en contingut similar, on es posava de manifest el descontentament d'algunes persones pel que fa a l'aplicació del règim de política lingüística. En la majoria d'aquests missatges, es protestava pel fet que el català fos la llengua vehicular de l'ensenyament, sense assenyalar ni posar de manifest cap actuació administrativa irregular.

Doncs, bé, entrem en aquesta matèria. El català a l'ensenyament. La llengua normalment emprada com a vehicular a l'ensenyament és el català. I això ho diu la nostra legislació i no suposa cap actuació administrativa irregular; és una política de conjunció lingüística que ha estat declarada constitucional per sentència 337/94 al Tribunal Constitucional, igual que el Tribunal Constitucional en la sentència 195/1989 va assenyalar que la Constitució no reconeix en cap dels articles dedicats a educació el dret dels pares perquè els seus fills rebin l'educació en la llengua que hagin triat els progenitors.

El departament ha donat instruccions perquè els mestres organitzin, de manera que sigui compatible, l'especificitat de l'atenció amb el fet de pertànyer al grup classe. Hi va haver tota una polèmica, com vostès saben, a l'entorn de la incorporació de caselles en els impresos de preinscripció. El síndic recordava, aleshores, que no hi havia sentència encara ferma, i que estàvem pendants del resultat del recurs de cassació. Ara, el Tribunal Superior ha confirmat ja la sentència del 2004, que obliga el Departament d'Educació a consultar la llengua habitual de la família en la preinscripció escolar. Doncs, bé, ara el Síndic de Greuges ha obert una actuació d'ofici, per part d'aquesta institució, adreçada a fer el seguiment sobre les mesures que el departament adoptarà per tal de complir la sentència.

S'ha tramitat una queixa amb relació a la manca de versió en castellà en la majoria dels llibres de text, i, en sentit contrari, una altra –una i una– sobre la manca de disponibilitat de materials en català. La norma no estableix mitjans per fer-ho efectiu. En tot cas, la queixa per la manca de material didàctic en castellà; el departament va informar sobre l'atenció individualitzada a l'alumne afectat. Si bé el promotor de la queixa va reconèixer que els mestres i la direcció hi posaven tots els mitjans possibles, manifestà el seu desacord amb la informació facilitada pel departament.

Pel que fa a la qüestió lingüística a l'Administració perifèrica de l'Estat, trobem un conjunt de queixes sobre la impossibilitat de l'ús de la llengua catalana. Palesem que continua sense respectar-se en l'activitat diària de l'Administració perifèrica de l'Estat i d'altres institucions públiques el dret de la ciutadania a relacionar-se amb la llengua que esculli. És recurrent la manca de disponibilitat de models i formularis de l'Agència esta-

tal de l'Administració Tributària, i que el web d'aquest organisme encara no sigui plenament operatiu en català, com també algunes gerències territorials del Cadastre.

I, per últim, hem detectat alguns supòsits plantejats a l'Administració local. Hem subratllat i hem detectat vulneracions lingüístiques en alguns tràmits relatius a expedients sancionadors de trànsit, que es comunicaven fora de l'àmbit territorial de Catalunya en català, quan tenien dret que se'ls comunicués en castellà –i així ho hem assenyalat. I també hem suggerit que s'arbitri un sistema que, abans d'això, es permeti recórrer totes les qüestions per tenir solucionat el problema.

Igualment, hem detectat que hi ha moltes empreses privades que gestionen serveis públics que en casos concrets impossibiliten triar la llengua en què volen ser atesos els usuaris, bàsicament i principalment a l'entorn de la telefonia.

Un apartat que afegim enguany, i a més amb un afegitó que tindrà una plasmació d'aquí a unes setmanes, és el dels drets lingüístics amb relació a l'aranès. Per primer cop a l'informe es fa referència als drets lingüístics en llengua occitana, anomenada l'aranès, i que està elevat de nivell a l'Estatut del 2006. Hem fet dues actuacions d'ofici: una, pel que fa a la problemàtica que afecta les escoles de la zona amb relació als funcionaris interins i la problemàtica lingüística, i l'altra, pel que fa a la forma de consideració que s'havia de tenir d'aquesta llengua en els diferents àmbits de la funció pública catalana, que consideraven que caldria atorgar-li, a l'Aran, un caràcter de mèrit preferent.

Sabem que el Govern està redactant un projecte de llei sobre la qüestió de l'occità. Els puc anunciar que, en la línia d'aquells convenis que vostès ja coneixen que estem fent per apropar el síndic a entitats locals, d'aquí a poques setmanes signarem amb el síndic –no confonguem– amb el president del Consell d'Aran, síndic, un conveni per crear el prohò de la Vall d'Aran, que seria exercit pel Síndic de Greuges de Catalunya com a defensor en aquell territori.

Acabaria recordant-los molt puntualment algunes activitats que hem fet durant l'any 2009. Hem sovintejat molt les presències territorials, sortim molt de la ciutat de Barcelona –m'estalvio la llista de ciutats. Ens permet conèixer molt més de prop problemàtiques concretes, supervisar administracions concretes i fer conèixer la institució i rebre més persones que s'atansen al síndic.

Continuem amb la intensa relació internacional bàsicament amb l'Institut Mundial de l'Ombudsman, amb la Federació Iberoamericana, amb la de la *francophonie* i amb la xarxa de defensors sobre els drets dels infants. És una política que ens permet un gran aprenentatge i intercanvi d'experiències per a la institució de Catalunya. Hem col·laborat amb el comissari de drets humans del Consell d'Europa en els projectes per fer avançar el coneixement dels drets europeus o per a la relació que s'anomena *pear to pear* per intercanviar experiències sobre drets concrets

Continuem assistint a les trobades del defensor de la Unió Europea, tant de la xarxa regional com en el cas de la xarxa estatal, com a representants dels defensors

autonòmics de tot l'Estat espanyol. Hem intensificat la nostra política de col·laboració amb els síndics locals, ja sigui de cara a l'assessorament permanent d'aquests quan s'atansen al síndic, de formació d'aquests, de difusió d'aquests, de jornades de treball conjuntes o del que pugui ser d'aprofundiment dels convenis que tenim signats amb tots ells.

Hem encetat aquella visió singular dels drets monogràfica per ciutats o pobles que consideren excessiu dispendi públic crear una figura del defensor, o per les seves dimensions creuen millor anar cap a aquesta relació singular amb el síndic, i ja el 2008 hem presentat memòries monogràfiques per a aquelles poblacions. I hem continuat amb un treball, com he citat abans, molt estret amb els rectors universitaris, i hem firmat el darrer conveni amb l'últim que s'ha nomenat, que és el de la Universitat Oberta de Catalunya.

I sí, també telegràficament, perquè alguns dels presents ho han vist amb els seus propis ulls, hem continuat amb els diversos projectes de cooperació internacional, que han comptat en les seves diverses dimensions amb l'ajut de l'Agència Espanyola o l'Agència Catalana de Cooperació, o amb acords signats amb l'Organització de Seguretat i Cooperació Europea, i que ens duu a poder presentar amb orgull com estem contribuint a enfortir l'ombudsman a un estat tan difícil com és Bòsnia i Hercegovina, o ajudar a estendre l'assistència jurídica gratuïta o el lletrat, el torn d'ofici, a tota la realitat sèrbia.

Puc dir amb orgull que, amb treball de tota la institució, en primer lloc de la junta del síndic, som els primers defensors de tota la democràcia existent que hem anat en ajut de la naixent figura del defensor a la república de Sèrbia.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies, síndic de greuges. Iniciem la intervenció dels grups parlamentaris. En primer lloc, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula la senyora Pifarré. Quan vostè vulgui.

La Sra. Pifarré i Matas

Gràcies, presidenta. Moltes de les qüestions –entrem ja directament en l'apartat de l'àmbit d'infància i adolescència– que es reflecteixen en l'informe del síndic són les que periòdicament denunciem, el nostre grup denuncia en seu parlamentària. I, la veritat, l'informe ens ratifica que el departament ha de millorar, i molt, des del nostre punt de vista, en aquest àmbit d'atenció, perquè els més vulnerables no siguin els més oblidats, justament perquè aquest Govern anuncia contínuament la seva prioritat en les polítiques socials.

Compartim la preocupació del síndic per la xarxa de protecció, en la necessitat d'incrementar més recursos i millorar la gestió. I ell feia referència a alguns exemples que molt sumàriament, doncs, referirem, de qüestions que presenten dèficits: la sobreocupació de diversos centres, la sobrecàrrega de casos per part dels equips professionals que han d'estudiar-los i seguir-los,

el retard de l'execució de mesures, i l'evidència que cal millorar la planificació de la protecció i la qualitat de l'atenció.

De fet, comenta el síndic que manca en molts casos que les normes incorporin recursos i sistemes d'organització. No és, doncs, tant un problema de normes, com d'assignació de recursos i de gestió. En definitiva, més voluntat –més voluntat–, una política social més ferma, i més eficàcia en la gestió. En aquest sentit, voldríem fer una pregunta: si milloréssim l'organització i gestió de les actuacions en matèria social, no tindríem un gran guany? Fins i tot amb independència dels recursos.

No repassaré el que ja ha dit molt detalladament, tots aquells aspectes en què emfatitza el síndic amb relació a les dificultats que presenta l'informe del 2008, de tota la sèrie de deteccions i de vulnerabilitats que ell posa en el seu informe i que ha trobat.

El que volem dir és la nostra preocupació pel nou projecte de llei de la infància, del qual ja ha fet esment el síndic, perquè realment sí que estarem molt atents. De cap manera podem entendre ni permetre que hi hagi una indefinició de responsabilitats en la prevenció de les situacions de risc, ni una admissió de revisions periòdiques en les mesures de protecció dels infants en centres o a l'acolliment familiar, ni la participació activa, ni que no hi hagi participació activa dels infants en la situació de desemparament en els processos d'estudi i valoració, o bé una millor definició de les funcions de supervisió dels serveis de protecció de la infància, a més a més dels drets dels infants acollits en centres residencials. Crec que fer una llei i avui no deixar clares..., dintre del que es poden deixar clares les coses, perquè ja sabem que mai res no és clar ni està blindat a les lleis; crec que aquestes lleis lògicament han de deixar-ho el màxim clar possible.

Ens preocupen seriosament aquestes afirmacions, la implicació del departament sense posicions a la defensiva –de vegades sembla que hi hagin posicions a la defensiva–, sinó amb un clar plantejament..., sinó el que volem és un clar plantejament de lideratge davant de tots els departaments de l'Administració de la Generalitat i de les administracions locals. I això mateix ens sorprèn, i ens alarma que el síndic no hagi rebut resposta encara sobre aquestes consideracions que ell mateix ha plantejat.

En un altre ordre de coses, volem felicitar el síndic pel nou web, que permet la presentació de queixes i formulació de consultes, la incorporació del nou material escolar sobre els drets dels infants i la possibilitat d'interacció amb aquests materials. I valorem molt positivament l'avaluació de l'aplicació d'aquest material. És cert que sense indicadors i sense avaluació es poden fer moltes coses, però no ens enganyem, si no avaluem, no arribarem a cap conclusió sobre la utilitat o no d'aquest material.

Quant a l'educació, a l'àmbit de l'educació són recurrents els temes que tracta..., és a dir, recurrents, perquè pràcticament surten cada any, que tracta l'informe del síndic. Els ha detallat: l'elecció del centre, o insatisfacció de l'escola assignada, la segregació escolar, les

condicions en què es realitza l'escolarització infantil, el tractament de les necessitats educatives especials, i la diversitat, dificultats de resposta a l'arribada de l'alumnat, d'incorporació tardana, la manca d'equipaments escolars, el dèficit de beques, etcètera, la mateixa planificació de l'oferta de la formació professional. En fi, podríem dir que aquestes són algunes de les qüestions que es repeteixen i que confiem –confiem– que el desplegament de la llei d'educació, si s'arriba a aprovar, n'arregli bona part.

No sé si arreglarem la gestió del departament, l'agilitat en la gestió del departament, però esperem que el desplegament d'aquesta llei arregli bona part de tots aquests elements.

Quant a la cultura. És cert, la major part de les queixes tenen a veure amb la vulneració dels drets lingüístics –ho diu l'informe–, tot i que aquests representen l'1,04 per cent del total de les que es presenten al síndic; per tant, és un nombre molt inferior o molt ínfim de queixes. I també ens alegra saber, lògicament, el grau d'acceptació d'un cent per cent de les resolucions.

A remarcar, potser, que l'Administració de justícia i l'Administració perifèrica de l'Estat a Catalunya han d'avançar, i molt, en el compliment dels drets lingüístics, sobretot, lògicament, en l'ús del català, juntament amb les empreses privades a què feia referència el síndic en la prestació, en aquelles empreses que presten serveis públics a Catalunya. Sí, sí, reconeixem també que cal, evidentment, poder notificar en castellà quan correspon, d'acord amb la normativa.

I, bé, amb això voldríem fer una pregunta al síndic, una pregunta al síndic que no vol ser compromesa, no vol comprometre en re, sinó que per la seva experiència ens agradaria conèixer quina és la percepció..., de si és cert que hi ha un atac, hi ha un endarreriment en l'ús social del castellà, o dit d'una altra manera, i dit d'una altra manera: hi ha una millora en l'ús social del català? Sabem de les dificultats polítiques, ho sabem, i també de les dificultats demogràfiques, però ens agradaria conèixer aquesta percepció, que no tracta de ser política ni de comprometre a ningú.

Altres activitats del síndic: visites a altres parts del territori. Valorem molt positivament aquestes visites, tant per donar a conèixer l'activitat del síndic, com perquè aquest conegui de primera mà el funcionament de les diferents administracions, centres sanitaris, socials, policials, empreses prestadores de serveis públics, etcètera.

De la mateixa manera també valorem molt positivament les relacions amb altres institucions europees, americanes, espanyoles, amb l'Administració local, universitària, des del respecte i la col·laboració, i això ho vull manifestar, des del respecte i la col·laboració que observem sempre en aquesta institució. Però també des de l'acció de coordinació i supervisió decidida que el síndic ha d'exercir.

Igualment, les activitats de cooperació internacional, que hem tingut l'oportunitat de veure *in situ*, són del tot positives per contribuir també a la globalització de la justícia, solidaritat i defensa de les persones. I, a més,

creiem que amb el funcionament, actuació, aportació dels valors de la institució del síndic, contribuïm al fet que Catalunya sigui un referent, i sigui un referent justament en aquest àmbit, del qual estem orgullosos.

Les activitats de difusió del síndic són necessàries per al coneixement de la institució, no com a mera propaganda –no com a mera propaganda–, sinó per a l'atorgament de la credibilitat i confiança que aquesta institució ha de tenir.

I, per últim, i per acabar, esperem que el projecte de la llei del síndic acabi complint les expectatives que requereix un bon funcionament de la institució del qual tots o gairebé tots, majoritàriament, ens hem volgut dotar amb l'Estatut d'autonomia.

Gràcies, presidenta; senyor síndic, gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Pifarré. Tot seguit té la paraula, pel Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, el senyor Casajuana. Quan vostè vulgui.

El Sr. Casajuana i Pladellorens

Moltes gràcies, senyora presidenta. Saludar –a part del senyor Ribó, que l'hem tingut abans, i la senyora Larios, que també hi era– el senyor Xavier Bonal, que s'incorpora en aquest bloc que tractem ara.

Sobre el tema infància i adolescència, entenem que la protecció a la infància amb risc o desprotecció, i molt especialment amb risc de maltractament i violència, tant física com psíquica, però també de desatenció, és una de les preocupacions que compartim. Cal continuar treballant per millorar els canals d'atenció, i, en aquest sentit, s'ha incrementat un 133 per cent el pressupost adreçat a la protecció de la infància i adolescència. Com a exemples, podríem dir..., donant tres indicadors.

Hi ha hagut en els darrers anys un enfortiment dels equips d'atenció a la infància i a l'adolescència –els EAIA–, i hem passat, per exemple, dels 188 professionals del 2003, als 345 del 2008. Sobre les subvencions per al finançament dels EAIA, hem passat dels 6,2 milions el 2003, als 13,1 milions el 2008. I, quant a la millora en la xarxa de centres residencials i d'acolliment, s'han creat 373 noves places, en el període 2006-2008, que han suposat un increment del 16 per cent, i els estalvio el creixement anual que ha suposat.

Què vull dir amb això? Que jo crec que és important veure també la gènesi de l'actual dèficit d'aquests serveis bàsics, veure el punt de partida, veure la tendència que s'està seguint. Perdre la perspectiva ens podria portar a una visió esbiaixada, que no dic que la faci el síndic, però entenc que, de les dades que surten en l'informe del 2008, pels grups de l'oposició legítimament es pot fer una crítica descontextualitzada dels problemes que tenim en la prestació de serveis socials bàsics en aquest moment. Després parlaré de l'àmbit de l'educació.

Crec que és molt important la tasca que vostès han estat fent en contacte amb el Departament d'Acció Social i Ciutadania, perquè disposem, o més aviat possible en

aquest Parlament, del Projecte de llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència. Aquest treball previ no haurà sigut en va; potser tardarà una mica més, però tindrà garanties que sigui el més acurat o el més modern possible. Ens consta que la Secretaria d'Infància i Adolescència va tenir, a principis d'abril, una reunió amb el mateix síndic, al qual se li va fer lliurar l'últim text de la llei, i se li van explicar personalment les modificacions més importants que, fruit dels seus suggeriments, s'han incorporat. Crec que és el treball més eficaç, aquest treball *ante*.

Sobre el tema dels protocols, jo crec que és un dels grans reptes que tenim plantejats, un treball el màxim possible en xarxa, el més transversal possible entre els diferents departaments del Govern que tractin d'un tema des de focus complementaris. Ens consta que ja hi ha un protocol entre el Departament d'Acció Social i Ciutadania i el Departament de Salut, i s'està treballant en aquest moment amb uns altres protocols, amb el d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, i amb el d'Educació, precisament perquè tots fan política d'infància i adolescència.

Sobre el tema dels acolliments en família, l'informe valora positivament la resposta donada pel departament, en el sentit que s'elaboraran instruccions perquè tots els professionals d'equips d'infància i adolescència s'ajustin a les necessitats dels menors.

I sobre el tema dels menors estrangers no acompanyats, sobre el conveni per a l'assistència lletrada a menors estrangers no acompanyats. Es troba en una fase molt avançada; les parts que hi intervenen són el Departament d'Acció Social i Ciutadania, la Delegació del Govern i el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya. Crec que també és una garantia per resoldre problemes que, crònicament, el síndic, la sindicatura, en els informes anuals ha estat denunciant com a dèficits.

Sobre el tema educació. Sobre el tema educació crec que també és important veure el context en què estem. Per un cantó, vostès han presentat un magnífic informe, de l'any 2008, sobre la segregació escolar a Catalunya. De ben segur que aquest informe serà molt valuós per als –i aquí en tenim tres– membres de la ponència de la llei d'educació –el senyor Freixanet, el senyor López, el senyor Robles–, que segur que ajudaran que la primera gran llei –no petita llei, com pot ser la de llars d'infància– d'educació de la Catalunya contemporània gaudeixi dels estudis que l'han de fer òptima.

En segon lloc, crec que és important també fer referència d'on partim. Miri, la piràmide de població es va capgirar a Catalunya fa deu anys. El 1999 hi havien dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, dels padrons municipals, que deien que canviava radicalment la tendència. Què va passar? Doncs, que fins al cap de cinc anys després no es va emprendre una acció decidida de planificació, d'acció proactiva del Departament d'Educació de la Generalitat per a una construcció massiva d'escoles públiques per reduir els dèficits envasats des del 99.

Per això a hores d'ara encara no s'han pogut eliminar tots els barracots, però el ritme de construcció d'escoles públiques s'ha doblat des del 2008 al 2009, i això és innegable, i ha augmentat de forma espectacular també el nombre de creixement d'IES. Però, senyor Ribó, vostè mateix ho reconeixia com a dada defectiva.

En el tema de la promesa de les trenta mil places escolars d'escoles bressol, anunciada en aquest departament pel conseller d'Educació de l'època, s'ha començat a posar fil a l'agulla de forma decidida. Aquestes trenta mil places estan compromeses. No totes estan inaugurades encara, però hi han acords en ferm entre el Departament d'Educació i els ajuntaments respectius de Catalunya. I el Govern, veient les necessitats per a la incorporació massiva de la dona al mercat de treball a la nostra societat..., que aquest pla no s'acabi en les trenta mil, sinó continuar-lo en el futur, perquè sense això, doncs, ni serà possible resoldre el tema de la conciliació de la vida familiar i laboral, ni encara que no sigui educació obligatòria, cada vegada és una necessitat més sentida de la nostra societat.

Sobre el tema dels espais de benvinguda educativa i les aules cíclics, com vostè mateix diu, que crec que compartim que no han de ser en absolut..., no ho són, uns espais de segregació; són elements experimentals per veure de millorar la incorporació d'alumnes d'incorporació tardana de la millor manera possible en les nostres aules d'acollida i en les nostres aules ordinàries, perquè el procés sigui el menys traumàtic possible.

Li posaré un exemple personal. Jo he sigut professor fins fa deu mesos, i he tingut alumnes que han vingut de les muntanyes del Rif sense escolarització en absolut, venien de cuidar cabres. Llavors, jo crec que experiments que el departament posi sobre la taula per reduir el trauma d'una incorporació en una aula «normal», entre cometes..., deixem que facin la seva feina, deixem que les puguem avaluar, i de ben segur que una anàlisi objectiva ens decidirà per si cal mantenir-les o no. Escolti, ha sigut un experiment que no valia la pena, que ja ho cobrien prou bé les aules d'acollida tradicionals.

Sobre el tema de cultura. La senyora Pilar Pifarré ha fet referència, doncs, a la majoria de les queixes sobre el tema dels drets lingüístics. Ho compartim totalment. Nosaltres estem molt contents que el Parlament Europeu, molt recentment, el Ple del Parlament Europeu, per una majoria qualificada, hagi avalat el sistema català d'immersió lingüística; és el nostre model català. Amb quin objectiu? Que tots els alumnes a l'acabar l'escolarització obligatòria dominin perfectament fins ara dues llengües i, cada vegada més, les tres llengües; el trilingüisme a través d'una millora substancial d'un dels dèficits més greus del nostre sistema educatiu, que era un ensenyament força millorable de la llengua estrangera, a través de reduccions de nombres per aula, desdoblaments de grups, etcètera.

Ja està? (*Pausa.*) Bé, només amb aquest minut de deferença que ens dona sempre la presidenta, agrair, també, la tasca que continuen fent amb aquesta sortida al territori, no tancar-se a l'edifici *art déco*, sinó sortir per tot el Principat, continuar amb la tasca de relacions amb les altres institucions, tant amb els síndics autonòmics

com amb el Defensor del Pueblo, com amb l'europeu, com amb totes les xarxes de les quals formem part. Jo crec que és un element important de donar i de rebre, d'una Catalunya que té molt a aprendre, però també té exemples, com hem comprovat els portaveus de la comissió en la visita recent tant a la república de Sèrbia com a la república de Bòsnia i Hercegovina, d'ajut, sobretot de realitats plurinacionals, com la nostra, i que parteixen d'uns dèficits d'institucions democràtiques que crec que, en la mesura que també hi van haver altres pobles que ens van ajudar quan nosaltres patíem i sortíem de dictadures, estem en el deure, els que som internacionalistes, de defensar que aquesta solidaritat també l'hem d'exercir, perquè altres pobles gaudeixin del nostre règim de llibertats.

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el senyor Freixanet. Quan vostè vulgui.

El Sr. Freixanet i Mayans

Gràcies, senyora presidenta. Gràcies, senyor síndic i resta de l'equip que l'acompanya. En moments que el país gemega sota el flagell anomenat crisi, som capaços d'afrontar avui un informe interessant, com és l'informe 2008 del Síndic de Greuges. I ara que suposo que tots veiem la recessió econòmica, o com la recessió econòmica castiga, malauradament, i sobretot la població més vulnerable, és segurament quan encara el seu paper avui en la institució com és el Parlament de Catalunya, doncs, la seva presència avui encara és més important.

Ho dic en el sentit dels temes que ha tocat; bàsicament molts d'ells, alguns d'ells també fan referència al tema de l'ocupació també. I, per tant, suposo que sobre aquesta temàtica més casos o més incidències hi deuran haver. I, en aquest sentit, tot i que el Consell de Relacions Laborals ja va ser objecte de creació el 2007, sí que és veritat que en el 2008 s'ha anat desplegant; i d'alguna manera, com valora vostè, si és que vol, la seva tasca, bàsicament en aquest temps.

I també permeti'm, perquè jo bàsicament em dedicaré a l'educació, bàsicament també –i hi ha fet referència abans el diputat Casajuana, i el diputat Casajuana s'ha estès molt en aspectes, en determinats aspectes– que li faci una qüestió amb relació a l'Avantprojecte de llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència, en què vostès han participat activament a l'hora de fer arribar suggeriments, diguem-ne, a l'estadi en què estava, i d'alguna manera, quina resposta han rebut o com sembla que les seves aportacions han estat escoltades, o com en aquest futur avantprojecte poden estar ben articulades.

I dic que bàsicament em referiré a temes d'educació..., en fi, el diputat Casajuana feia referència a la participació en aquesta comissió d'avui de tres ponents, no? Certament, tres ponents a la llei d'educació. Vostè ha parlat, en altres intervencions, que el fet dels processos legislatius a vostè l'interessava fins a un cert punt, per

dir-ho d'alguna manera, que era una tasca pròpiament del Parlament, però sí que en aquesta concreta s'hi referiria. M'hi he referit abans demanant-los com estava el tema de la llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència, i em referiré bàsicament al tema de la llei d'educació. I em referiré a la llei d'educació, perquè vostè, en l'informe extraordinari que van presentar sobre la segregació escolar a Catalunya i que vam tenir ocasió de debatre, sí que també fa molt èmfasi en l'inici del tràmit parlamentari de la llei d'educació de Catalunya, i en alguns aspectes, i en algun articulats que apareixia en l'avantprojecte de llei, o en el projecte de llei que es va aprovar pel Govern l'any 2008, al juliol del 2008.

Miri, sobre aquest aspecte, i malgrat, doncs, que diuen que..., i en l'estat avançat que estem, per tant, ja estem a punt que la Comissió d'Educació faci el dictamen definitiu, sí que, d'alguna manera, m'agradaria com a participant explicitar en aquesta mateixa comissió, i a vostè per l'interès que ha mostrat per aquests temes, una miqueta com em sembla, des del nostre punt de vista, que queda tot. I, per tant, si ho dic des del nostre punt de vista, entendrà que vull entendre des de tots els punts de vista, més enllà de les interpretacions polítiques que pugui fer cadascú.

És a dir, en definitiva, es defineix un model propi per a Catalunya, i el Servei d'Educació de Catalunya o Servei Públic d'Educació, tal com, d'alguna manera, hi ha la voluntat de recollir-ho així a l'exposició de motius, al preàmbul de la llei d'educació, el conformen, com no pot ser d'altra manera, els centres públics i els centres sostinguts amb fons públics, és a dir, el que anomenem centres privats concertats, no?, i amb igualtat de drets i d'obligacions.

Fent referència a quelcom que vostè n'ha parlat, el català esdevé llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu, i una cosa important, però aquesta vegada ho alabem a la llei pròpia de Catalunya, és a dir, no es pot segregar, no es pot separar, no pot haver-hi separació de l'alumnat per les seves preferències lingüístiques. Jo penso que això, que s'ha anat respectant durant molts anys, ho alabem en la nostra pròpia llei; jo penso que està bé.

També és veritat que cada vegada els serveis públics estan desplegats per una constel·lació més gran d'agents, no?, i òbviament, per tant, en aquest sentit les escoles concertades en són una d'elles. I les escoles concertades amb una clara funció social rebran més finançament mitjançant els contractes programa, i es tradueix també d'una manera progressiva a altres aspectes per afavorir el que ens diu l'objectiu de Lisboa en el tema dels estudis postobligatoris.

És veritat que s'ha parlat molt del tema de la segregació escolar vinculada, també, al tema de l'escolarització. Vostè ha parlat d'aquestes quotes suplementàries o d'aquestes quotes, com en diem, voluntàries, etcètera. Jo penso que la LEC redefineix l'objectiu i la finalitat dels concerts educatius molt més enllà del que la llei orgànica d'educació, anomenada LOE, havia fet fins ara; i ho matisa bàsicament establint una clara vinculació entre el concert educatiu i la satisfacció de les

necessitats d'escolarització, vinculant-ho, com no pot ser d'una altra manera –entenem nosaltres–, establint una vinculació clara i innegable entre concert educatiu, satisfereix necessitats d'escolarització enteses com escolaritzar alumnes amb residència o amb domicili habitual al municipi o a la zona educativa corresponent.

I això ens sembla que, d'alguna manera, és un apart important per dir que aquest Parlament, d'alguna manera, tiri endavant mesures legislatives que ajudin, precisament, a afavorir o a no afavorir el tema de la segregació escolar que vostè estava dient o que havia expressat, no? I també es posen instruments claríssims per superar l'actual procés de dualització entre l'ensenyament públic i el privat. És a dir, vostè ens parla aquí bàsicament sobretot de l'article 46: «Compte, a veure com quedarà l'article 46.» Ens diu. Doncs, escolti, miri, en aquest sentit hi ha disminucions de ràtio, hi han reserves, hi han mateixes àrees d'influència, hi ha supervisió dels processos d'admissió, hi han prohibicions de les aportacions voluntàries de les famílies; per tant, queda això claríssimament redactat.

S'eviten els centres i les aules gueto, amb un percentatge màxim d'alumnat en unes societats educatives específiques i especials. Es pot reduir l'alumnat per aula? És a dir, allò dels vint-i-cinc o trenta. En determinades situacions, en aquells entorns desafavorits o en què, d'alguna manera, les necessitats d'escolarització així ho demanin, es tindrà en compte aquesta possibilitat de reduir l'alumnat per aula.

I també es potencia la participació real de les famílies, perquè com entendran vostès, malgrat que l'educació és una responsabilitat compartida, és evident que la família i l'escola són els agents educadors bàsics, però també és tota la societat que adopta els compromisos necessaris. Per tant, paper important de les famílies, paper important d'aquest primer nucli de socialització en la seva participació.

Hi ha una aposta clara per l'escola inclusiva i no discriminatòria; vostès també hi han fet referència. Tot el tema de l'avaluació. Es planteja una agència d'avaluació del sistema educatiu que farà un informe anual, com fan vostès, en el Parlament de Catalunya. Òbviament, més enllà del sistema d'una llei, si algú creu que una llei pot fer-ho canviar tot, seria segurament un illús, no? Però també seria un illús pensar que òbviament una llei, segons com és aplicada, pot tenir uns beneficis més grans o uns beneficis menys grans; per tant, també reconec la importància de qui aplica aquesta llei.

Però sí que, d'alguna manera, hi han uns principis ordenadors que marcaran i que seran d'obligació i compliment pels diferents governs: cohesió, integració, esforç, compromís educatiu, responsabilitat, equitat, igualtat d'oportunitats, foment de la pau, coeducació, l'educació més enllà de l'horari lectiu –que fins ara no apareixia a les lleis educatives– i l'educació al llarg de la vida. Compromisos efectius que haurà d'adoptar el Govern.

I quelcom bàsic i fonamental. Diuen que els recursos no són condició suficient, però sí que és veritat que els recursos són una condició necessària. I poder avançar i deixar en una llei definit que s'ha d'avançar cap al 6 per

cent del producte interior brut, d'acord amb la mitjana dels països del nostre entorn –no d'allò de la Unió Europea, que és una cosa difusa–, jo penso que dóna una força important amb un sistema propi de beques, que vostès també n'han parlat, amb el tema d'uns articles determinats que fan referència a les necessitats educatives específiques, les altes capacitats intel·lectuals, tot el tema vinculat amb els alumnes d'incorporació tardana, i també tots aquells elements que fan referència a –ara no ho diré correctament– elements que poden influir en el fet de poder assumir els objectius necessaris de l'educació, sigui el TDAH o siguin altres que tenen a veure amb la comunicació, amb el comportament, etcètera.

Per tant, des d'aquest punt de vista, i també fent referència –que no ho diu la llei, però sí que ho diem molts– al fet que realment el Govern es compromet amb un segon pla de llars d'infants, jo penso que estem davant de les portes d'una voluntat política important, que aquest poder legislatiu que vostè ens demana: «Actuïn»... Vostè ens ho diu moltes vegades: «Escolti, l'únic que els demanem a vostès és que actuïn.» Jo penso que en aquests casos, en aquest cas concret, penso que amb la llei d'educació hem estat capaços d'actuar. El que esperem ara és que els executius respectius en un futur compleixin aquesta norma al cent per cent.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit, pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula el senyor Rafael López. Quan vostè vulgui.

El Sr. López i Rueda

Gràcies, senyora presidenta. Senyor síndic, benvingut a aquesta comissió, que és la seva comissió, i mai millor dit; és, a més, una comissió molt específica. Sempre és complicat quan analitzem els seus informes, sempre és complicat arribar al to adequat, perquè, clar, als informes parlen de casos particulars, i nosaltres com a representants del poble i com a representants de Catalunya sempre solem deduir accions generals.

No sempre és així, però la nostra obligació és aquesta. Alguns diran que uns casos particulars no es poden extrapol·lar, però nosaltres pensem que després de veure els quatre o cinc informes de vostè com a síndic, sí que podem veure quina ha estat l'evolució en aquest sentit. Primer, és una evolució positiva, ja li ho vaig dir i li ho he dit en altres intervencions; que cada cop més gent sap que hi ha una institució que defensa els seus drets, i, per tant, en fa utilització. Però també és important perquè veiem que els errors de l'Administració no només continuen, sinó que s'amplien.

Jo, després d'haver llegit l'apartat que toca, ara podria dir allò de «corregido y aumentado», com deien els llibres, allò: «Segunda edició corregida y aumentada.» Doncs, igual, podem veure-ho igual. És a dir, titulars, els podem veure: dèficit d'infraestructures, manques de resposta, lentitud, manca de prioritització en algunes polítiques, i repetició i ampliació dels errors. Algú deia: «Home, hem d'actuar.» I vostè ens demana que actuem. Home, fent teatre també s'actua, i el que nosaltres veiem és, moltes vegades, que aquesta administració,

l'Administració de la Generalitat de Catalunya, fa massa teatre, és a dir, ens informa de grans polítiques, de grans plans, que després no tenen..., i ho veiem, i una de les eines que veiem no només són les queixes, la constatació al territori és el seu informe.

Podríem parlar, per exemple..., i una cosa que m'ha fet especial impacte és el RUMI, aquest registre unificat, un registre importantíssim. És que el 20 de juliol del 2005 es va presentar aquest registre. Llavors, ara sorprèn molt com veiem que vostè ens diu que encara no està operatiu, és a dir, tres anys després, una eina tan important per lluitar contra el maltractament infantil com és el RUMI encara no està operativa; tres anys després de la presentació en societat –per això deia això del teatre, eh?– veiem que una eina fonamental encara no està operativa. O els famosos protocols. No és la primera vegada que el nostre grup critica i diu i alerta que la divisió del Govern en departaments, i ja no parlem en tres partits diferents, però sobretot la divisió del Govern entre departaments no pot ser una excusa, perquè les polítiques s'han d'unificar de cara al ciutadà.

Les famoses finestretes úniques també s'han de desenvolupar a l'hora de parlar de polítiques públiques determinades. La Generalitat de Catalunya ha de funcionar per polítiques públiques i no per departaments. Moltes vegades això no ho entenem. I ho hem vist, per exemple, en les necessitats educatives especials, on no hi ha una coordinació suficientment clara entre els departaments de polítiques de salut, encarregats de salut, encarregats de polítiques socials o encarregats d'educació. I això és una problemàtica.

Veiem, per exemple, la manca de recursos socials i assistencials, i vostè ha fet referència a la llista..., entre cometes, permeti'm que li digui entre cometes, «la llista d'espera de menors per ser acollits». Fa poc vàiem, l'any passat, 2008, 450 casos, és que el 2005 en vàiem 200; és a dir, en tres anys hem duplicat els casos, no hem sabut estar a l'altura –no hem sabut estar a l'altura. Aquest Govern no ha sabut estar a l'altura d'una problemàtica important, i l'ha sobrepassat, aquesta problemàtica. La realitat ha sobrepassat el Govern.

Aquest dèficit de planificació..., un altre portaveu deia: «És que la piràmide de població...» Escolti, jo recordo, per exemple, parlant de l'arribada de l'alumnat immigrant, que l'any 2004, a més era el 28 de desembre que va sortir la notícia –ara entenc que va ser una innocentada, ara ho comprenem, el 28 de desembre del 2004, mirin hemeroteques–, la consellera d'Educació ens deia que tenia un pla per treure 200 barracons –200 barracons. Actualment... I m'agrada que, per exemple, el portaveu socialista hagi tret el període 99-2003, on es van reduir els barracons de 782 a 527. Ara estem a 967. Aquesta és la realitat, una manca de planificació comporta això, una reducció de la qualitat dels recursos que donem als ciutadans i a les ciutadanes de Catalunya. Perquè, per molt digne que sigui un barracot o barracó o aula prefabricada o aulari prefabricat –tot allò que li vulguem posar–, més digna serà una bona aula, no prefabricada, sinó construïda. És com si volguéssim fer rulots, en comptes de fer habitatge protegit. Doncs,

aquesta és la manca de qualitat que té la política social i l'educació.

Per cert, quan parlem de les queixes que es produeixen en un moment on les famílies, sobretot les famílies joves, s'han decidit, i sobretot en els darrers anys, a tenir fills, una problemàtica que Catalunya vivia per sobre de la resta d'Europa, i que és una problemàtica que ens ho havíem de prendre molt seriosament... Sobretot el senyor Almunia, que no era sospitós de ser un polític conservador familiarista, deia que Espanya –i amb Espanya, Catalunya, perquè teníem la taxa més baixa– havia de posar polítiques natalistes, que era important tenir polítiques natalistes. Doncs, en un moment determinat, que es necessiten encara més recursos, hem vist, com diu el seu informe, que molts barris que ja estaven preparats per rebre i que havien fet una planificació urbanística important, s'havien oblidat de quelcom tan important com eren els recursos socials i els recursos educatius.

I, per exemple, quan parlem del pla de 30.000 places d'escola bressol, aprovat per unanimitat per tot el Parlament de Catalunya, com no podia ser d'una altra forma –nosaltres hem fet els deures, ho vam aprovar amb tota la unanimitat–, de realitat, en veiem una altra. Jo feia poc veia com el conseller d'Educació ens deia que ja hi havia les 30.000, 41.000 deia, 41.000 compromeses, i que ja anaven per una segona fase. Però si anem, per exemple, als famosos fets Montilla, el que ens diu el senyor Montilla en els seus fets és 8.500 noves places d'escola bressol. Clar, quina és la realitat?, el que ens diu el senyor Montilla o el que ens diu el senyor Maragall? Bé, aquesta és la realitat, i després veiem que, per descomptat, la realitat és que manca, manca escola bressol i manquen recursos per als nostres infants. Aquesta és la realitat; és a dir, una vegada més la realitat sobrepassa el Govern de la Generalitat.

I ja no que la realitat sobrepassi el Govern de la Generalitat, sinó que aquí sí que podem parlar de mala fe, quan parlem, per exemple, del batxillerat nocturn. Aquell retall de drets que ha suposat treure el batxillerat nocturn, que era una política fonamental, si em permet l'expressió, per conciliar la vida familiar, laboral i formativa de molts ciutadans i ciutadanes de Catalunya, que per a molts i, sobretot, per a molts ciutadans nous, era una oportunitat bàsica, fonamental, com va ser per a molts altres ciutadans fa molt temps, i que encara té aquesta actualitat..., doncs, el Govern –si em permet el joc de paraules– amb nocturnitat i traïdoria va treure'l. I no només això, sinó que hem vist, per exemple, que en la legislació que desenvolupava donava tota la flexibilitat al batxillerat nocturn, però després del batxillerat nocturn no li donarà aquesta flexibilitat i en tres anys era obligatori fer-ho, tres anys, és a dir que no deixaven escollir a la gent.

Permeti'm que parli de la llibertat, llibertat sobretot en l'àmbit educatiu. Miri, jo crec que hem d'anar cap a... I això li ho dic perquè, a vegades, com tots els informes, els informes poden ser objectius, però mai són neutres. Això és un debat que sempre farem, i sobretot els que venim de les ciències socials sempre el farem,

els objectius no poden ser neutres, i sempre hi ha algun tipus d'ideologia.

Miri, jo crec..., jo mai defensaré les famílies que fan trampa, mai. La llei s'ha de complir i sempre s'ha de complir; el nostre partit sempre ho ha tingut clar, les lleis es compleixen. Però jo crec que, si hi ha famílies que fan trampa, és perquè volen la millor educació per als seus fills. És a dir, una cosa és que estiguin complint la llei, que, per tant, s'ha de complir la llei i la Generalitat de Catalunya és la primera que ha de fer que es compleixi la llei, però una altra cosa és entendre què està passant.

El que passa no és que manca, precisament, més llibertat a les famílies per poder escollir l'educació que volen per als seus fills? Perquè, escolti'm, això sí que és un tema de dret, això és un tema de dret important. Perquè, miri, al final, escolti, escollir ho pot escollir o les famílies, podem donar el pes a l'hora d'escollir a les famílies, o a l'Administració; uns diran que l'han de tenir més les famílies, uns altres diran que és l'Administració. Una altra fórmula és que allà on et toca, que és l'actual sistema de zonificació.

I permeti'm que faci una reflexió. Jo crec que una part important de legalització es produeix amb les zonificacions que tenim, perquè al final les escoles, què són? Són una reproducció social –reproducció social, amb tota la connotació social de la paraula– de la zona. Per tant, nosaltres creiem que el que hem de fer precisament és anar més enllà, i el que hem d'intentar és que la cultura de l'elecció sigui una cultura d'elecció per a tot.

Abans li parlava –i tornaré a la cultura d'elecció– de la lentitud; la llei de la infància n'és un exemple. Tots estem contents, hi han coses que no ens agraden, el lligam que s'intenta trencar entre les famílies i els infants, i és una cosa que no ens agrada de l'actual redacció del projecte o l'avantprojecte o en la fase que estigui la llei de la infància, però el que sí que és veritat és que arriba massa tard, perquè és una llei que des del 2003..., se'ns va parlar des del 2004 que ja tenien un primer esborrany, i encara el 2009 l'estem esperant. O, per exemple –acabo, senyora presidenta–, la regulació de les ludoteques. Cada cop que hi ha una desgràcia es parla que es regularitzarà, i després l'oblit. És un tema força important.

I permeti'm que parli només breument, encara que sigui dos minuts, de l'àmbit lingüístic. Jo crec que és un tema important, perquè aquí és un tema que vostè sap que jo vaig fer unes declaracions, que suposo que a vostè no li van agradar; aquí sí que crec que hi ha molta ideologia. I permeti'm que li digui amb tota la cordialitat. Vostè parla de la defensa de la conjunció lingüística. No oblidem una cosa; el Tribunal Constitucional separa clarament el que és llengua vehicular de llengua única. I la sentència a què vostè fa referència, precisament aquesta sentència..., la hi puc llegir, diu: «El hacer del catalán vehículo de expresión de uso normal en el conjunto del ámbito escolar, no significa, como es obvio» –perquè és obvi–, «que haya de utilizarse como lengua única.» La problemàtica no és el que diu la llei, la problemàtica és l'aplicació de la llei, l'aplicació de la llei

tal com s'està aplicant actualment, que és d'entendre la llengua vehicular com a llengua única. I això és el que molts pares i moltes famílies no acaben d'entendre, que llengua vehicular, que és un tema absolutament lògic, s'entengui com a llengua única; això és el que vulnera els drets, l'aplicació de la norma.

Fins i tot la sentència fa una reflexió sobre aquest tema, dient que ells no poden parlar de l'aplicació de la norma. Però del que molts pares es queixen no és tant de l'esperit de la llei –i jo crec que quan vostè parla de les sentències, ha de parlar de tot el que diu la sentència–, sinó de la violació precisament d'aquest concepte, que llengua vehicular no ha de suposar llengua única.

Bàsicament, aquestes eren les reflexions. Jo el torno a felicitar perquè és un toc d'atenció a les mancances que any rere any veiem de l'Administració. I felicitar-lo no només a vostè, com vostè molt bé ha dit, sinó tot l'equip pel treball fet.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit, té la paraula, pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, la senyora Civit. Quan vostè vulgui.

La Sra. Civit Illa

Gràcies, senyora presidenta. Bé, en primer lloc, pel que fa referència a la infància, felicitar el síndic i el seu equip, per la feina que estan fent de donar a conèixer als infants quins són els seus drets i, al mateix temps, per facilitar la participació dels infants. Nosaltres pensem que això és important, en tant que, si ja des de petita una persona coneix els seus drets, després els pot defensar, i, al mateix temps, amb tots els elements de participació dels infants, però que després quan siguin adults, en l'àmbit dels adults, també, sembla que és important.

Bé, dels problemes que vostès destaquen en l'àmbit dels infants, comenten que són problemes estructurals i de sobreocupació d'alguns centres, no?, i que en si les lleis no són tan importants, sinó que, en tot cas, les actuacions, l'organització, la coordinació, etcètera. Bé, això és cert. De totes formes, també pensem que la llei del menor, doncs, també ha de ser un instrument important per continuar treballant i garantint els drets dels infants, i que algunes de les seves recomanacions les recollim, i que algunes recomanacions seves segurament estaran presents en aquesta futura llei.

I penso que, també, tal com ha dit el diputat socialista, cal destacar l'increment del pressupost i d'actuacions del Departament d'Acció Social i Ciutadania en tot el que és l'acció protectora a la infància, un increment del 130 per cent, i, a més a més, amb un creixement dels EAIA i dels centres també d'acolliment per als infants. Insuficient encara? Evidentment, encara insuficient. I que, d'alguna forma, segurament una cosa és anar creixent amb els EAIA, amb els centres d'acolliment, amb l'important esforç que s'ha fet per a molt més personal, etcètera, i l'altra cosa seria el que vostès comenten amb els indicadors de risc, amb com detectar els infants que

són maltractats, etcètera, no? I que, en tot cas, el treball de coordinació entre totes les entitats que actuen amb l'infant, aquest és un element important.

Nosaltres compartim això, vull dir, evidentment més recursos o més recursos diríem..., continuar amb el sentit creixent que s'està fent, i al mateix temps també esforços en l'àmbit de la coordinació. Cal destacar..., vejam, segurament encara no s'han signat tots els protocols, però és que no n'hi havia hagut mai, i per primera vegada..., amb dificultats amb els departaments, evidentment, perquè el tema de l'infant ha de ser un tema transversal amb Salut, Acció Social i Ciutadania, i amb Ensenyament evidentment; amb Mossos d'Esquadra, també.

Hi ha protocols que ja s'han signat, com és en l'àmbit de Salut, però també protocols que estan a punt de signar-se, com és amb el Departament d'Interior i Participació Ciutadana, i en algun cas també penso que és important l'actuació i el treball específic que estan fent els Mossos d'Esquadra en aquest àmbit. I que en el Departament d'Ensenyament això s'ha d'acabar de lligar, però que pensem que és l'altre pas important que el Govern ha de donar i que va per aquest camí.

I al mateix temps, els temes..., no és únicament de signatura de protocols a nivell general, sinó l'actuació territorial concreta en el barri, localitat o territori en concret, no? I, en aquest sentit, les meses de treball que s'estan iniciant a fer en tot el que seria Salut, els EAIA, la DGAIA, l'escola, el CAP, els serveis socials d'atenció primària, ens sembla important. D'alguna forma faríem la relació que és diferent, tot el tema de com s'actua en l'àmbit de maltractament a les dones, vull dir que hi han aquestes xarxes territorials. Doncs, jo faria una comparació i que pensem que, en l'àmbit de l'infant, tots els agents implicats en un mateix àmbit han de treballar. I, en aquest sentit, la potenciació o el que aquestes meses de treball estan començant a fer pugui tirar-se arreu del territori.

Per una altra banda, en tot cas, assenyalar dos aspectes més. És una informació, que en el Parlament s'ha creat una subcomissió sobre el tema d'infància per fer el seguiment; i, d'alguna forma, la proposta al Govern sobre les polítiques globals, no el cas concret, sinó sobre les polítiques globals que està fent el Govern en els temes d'infància, pensem que és un element important. I, finalment, també destacar el que vostè deia, que les relacions amb el Departament d'Acció Social i Ciutadania són fluïdes, encara que en alguns casos pugui haver-hi algun endarreriment, però que sí que valorem positivament que el departament tingui una persona assignada al seguiment en els casos d'infància.

Pel que fa referència a l'educació. Segregació escolar. Vostès ja van presentar un important informe que vàrem debatre aquí, en aquesta mateixa comissió, en el darrer any, i com la futura llei d'educació hauria de ser un instrument important per intervindre o per acabar amb aquesta situació, no? Cal dir que nosaltres compartim la seva preocupació, que hi han aspectes de la llei que poden no ser prou garantistes del dret a l'educació amb igualtat d'oportunitats, eh? I som crítics amb alguns aspectes de la llei en aquest sentit.

De totes formes, en aquesta comissió no és el moment de debatre la llei; per tant, no hi faré referència ni faré un debat de la llei perquè aquí no toca, però sí alguna pregunta i consideració que a nosaltres ens preocupa, com el fet d'externalitzar el procés de preinscripció en els centres. Nosaltres pensem que hauria de ser a l'Administració per poder fer els equilibris i reorganitzar els infants en unes escoles i en unes altres, en tant que nosaltres creiem que les oficines de matriculació que s'han establert no tenen la suficient capacitat per poder incidir en aquest sentit. I és en aquest sentit que nosaltres voldríem fer la pregunta, tenint clar que el debat de la LEC no és aquest l'àmbit on s'ha de fer.

Vejam, vostè diu en el seu informe, que penso que és clau, que l'escolarització a Catalunya des de l'any 2002, des de la seva evolució demogràfica educativa..., és un dels països europeus amb un dels sistemes educatius que més ha incrementat el nombre d'alumnes escolaritzats, i això és cert, creixement important de la immigració i un gran esforç del Govern per poder tindre escolaritzats tots els infants, amb aquest creixement. Clar, això evidentment no és únicament escolaritzar-los, sinó també és la qualitat de l'ensenyament, l'escola inclusiva, etcètera, i que segurament encara falten més esforços, vull dir, a partir del reconeixement d'aquest primer esforç, i que els esforços que encara falten i que calen millorar són alguns dels aspectes que en el seu informe ens destaca.

I, en aquest sentit, un parell d'aspectes també que seria..., bé, tots els temes de preinscripció ja els hem comentat. Sí, el tema de les necessitats educatives especials. S'estan fent coses; nosaltres valorem positivament les unitats de suport d'educació especial, encara que no són suficients, que s'han d'ampliar i que, per tant, es comença una línia... El que passa és que amb els anys, amb els increments de pressupostos, etcètera, són coses que no s'havien fet mai, que aquest Govern està fent; el que passa, que segurament hi ha de posar, encara en un futur, més.

I un altre element..., dos elements: un és el de l'educació extraescolar, el tema de la formació professional. Aquest any, per primer any, a veure, hi han més matriculacions en el que són ensenyaments professionalitzats, que no pas en el batxillerat, encara que segurament la formació professional està començant a no ser allò de dir que el fracàs escolar va a parar a la formació professional, i comença, amb dèficits encara, a ser una alternativa formativa per a la futura feina dels joves, encara que evidentment més s'ha de fer.

Finalment, amb el que seria l'oferta de zero a tres anys, vostè situava, doncs, que encara hi han desequilibris territorials. A veure, la pregunta és: encara n'hi han? Evidentment, abans n'hi havien molts més, perquè hi havia molta menys oferta. Una de les coses que a nosaltres ens sembla és que localitats on no tenien oferta educativa de zero a tres anys, pública, ara en tenen. En tot cas, el que és que encara no és igual en tot el territori, i és per aquí on s'ha d'anar, però nosaltres sí que hem detectat això.

I una consideració. És cert que tindre les llars d'infants de zero a tres anys ajuda a la conciliació de la vida la-

boral i familiar, però aquest no és l'objectiu. L'objectiu és que els infants de zero a tres anys puguin rebre ja una primera educació, perquè, si no, al final sempre el problema serà que les dones treballen i que, per tant, s'han de fer coses. I crec que aquest no és l'objectiu, sinó que és un element evidentment, que no poden estar-hi, perquè a partir que més treballen les dones, menys estona poden estar, però que no és únicament una responsabilitat de les dones.

Pel que fa referència a cultura. Ens preocupa la pressió que alguns ciutadans hagin fet sobre vostè amb relació a exigir els drets de l'educació en castellà, però, en fi, crec que pot quedar en l'anècdota. I, en tot cas, destacar les dificultats que encara té l'Administració perifèrica de l'Estat a Catalunya a normalitzar la llengua. I, que en aquest cas, els esforços que farien falta sobretot en el que és l'Administració de justícia, que sí que és cert que el llenguatge de la justícia és molt més «farragós», i possiblement amb més dificultats..., però que això no ha de justificar que hi hagi una plena normalització del català en tota l'Administració perifèrica de l'Estat.

Finalment, felicitar el fet que s'hagi pogut arribar o es vagin arribant a acords amb el síndic de l'Aran. I una mica el reconeixement del treball que s'està fent en els territoris, vull dir, els temes..., vostès els casos no els treuen d'una oficina, sinó que trepitgen el territori, la qual cosa és important. La relació amb els síndics locals, amb els de l'Estat, i amb els de nivell internacional. Crec que, per les jornades que vostès van fer de l'aniversari del síndic, vàrem poder comprovar en directe que el síndic de Catalunya està ben reconegut a nivell estatal i a nivell internacional, i això també és un reconeixement de la feina que fa Catalunya, la qual cosa ens sembla important, i, al mateix temps, la cooperació internacional que s'està fent.

Bé, doncs, ja els emplacem a continuar treballant en aquesta línia.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. Ara, en nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Antonio Robles. Quan vostè vulgui.

El Sr. Robles Almeida

Gracias, señora presidenta. Gracias, señor Ribó; gracias a todos los demás. Le reitero el buen gusto y el buen hacer que tienen en todo el informe, pero antes decía que también hasta el mejor hace borrones, ¿no? En este caso creo que es un agujero negro que nos conocemos bien, y que usted y yo ya hemos discutido. Pero, aparte de discutirlo, yo creo que habrá que aclarar algunas cosas. Lo dejo de momento, porque antes le quiero preguntar una cuestión.

El Defensor del Pueblo ha publicado recientemente un informe sobre los centros de acogida para adolescentes, que son desoladores. Y concretamente de aquí, de Cataluña, hay tres centros que pidió, el Defensor del Pueblo, informes sobre ellos, que son els Castanyers, Can Rubió y el Pedrenyal. Y, sin embargo, no tuvo res-

puesta de ello, o no tuvo respuesta positiva. Incluso, el Departamento de Acción Social y Ciudadanía de la Generalitat, que dirige Carmen Capdevila, de Esquerra Republicana, decía en este sentido –entre comillas–: «La Generalitat tiene competencias plenas en materia de infancia y adolescencia, y las únicas instituciones a las que hemos de dar cuenta son la Fiscalía de Menores y el Síndic de Greuges, y nunca han emitido ninguna.» Es decir, debo entender que es Fiscalía de Menores y el Síndic de Greuges. Mientras tanto, el Defensor del Pueblo no tiene los informes para hacer comparativas de todas las comunidades autónomas y poder sacar de ello conclusiones.

Primero, le pregunto si realmente el Síndic de Greuges no ha hecho ese vaciado de información al Defensor del Pueblo. Y, en segundo lugar, criticar de lleno y para que lo tome en cuenta... aquí se ve claramente donde la ideología está por encima de la defensa, en este caso, del menor; es decir, parece que es más importante la institución o la demarcación geográfica que un departamento determinado domina, que lo que verdaderamente importa, que es defender, en este caso, al menor.

El Defensor del Pueblo incluso ha llegado a decir que estos eran imprescindibles para efectuar un estudio comparativo, y parece ser que de esto se deduce que el Síndic de Greuges no ha dado esa información. Como yo no lo sé, y tampoco quiero, en ningún caso, culpabilizar de ello a usted, y al *síndic*, al departamento, me lo responde después, por favor.

Hace un momento, había dicho usted, a propósito de algunas intervenciones que hemos hecho todos los grupos, que no busquemos en el *síndic* soluciones políticas, que no busquemos..., que, vamos, que no le corresponde, y no le corresponde marcar ningún tipo de líneas políticas. Pero, en fin, en el grueso tomo que nos ha dado sobre el informe anual, en todo lo que es política cultural y lingüística, resulta que –¿me permite decirlo directamente?– el informe, no sé usted, el informe es evidentemente político, incluso se permite el lujo de hacer muchísima subjetividad en lo que debería ser garantía objetiva jurídica.

En el último informe que nos dio y que llegó al Parlamento, yo le decía a usted: «Hay tres sentencias –tres sentencias– en Cataluña que no se están cumpliendo.» Y le pedía que usted interviniera para que la Administración las cumpliera; se las nombraba. Y usted me dijo lo siguiente: «La Llei del síndic prohibeix explícitament del síndic entrar en matèria que està sota procediment judicial, en fase de sentència.» Y decía también: «I saben totes les diputades i diputats que el que parla s'ha compromès, com es va comprometre des que té ús de raó, que es facin complir les sentències; no hi ha sentència.» Decía usted.

Bueno, ahora ya hay sentencia –hay sentencia–, y hay sentencia no de hace cuatro días, hay sentencia desde el 12 de diciembre del año pasado, del 2008; y esa sentencia no es cualquier sentencia, es una sentencia firme del Tribunal Supremo. Y esa sentencia dice que los padres tienen derecho a que haya en la preinscripción de los colegios en los niños –que ya ha pasado, estos días pasados de marzo– una casilla donde puedan marcar si

quieren o no la lengua vehicular, como le permite en este caso la Ley de política lingüística del 98.

¿Qué ha hecho el *síndic* para hacer cumplir esta ley? Desde luego el Gobierno no la ha cumplido, y han pasado muchos meses, y ha pasado este año escolar ya. Por tanto, en este sentido, señor Ribó, me da la sensación de que ustedes no están cumpliendo con el sagrado..., en fin, responsabilidad que los ciudadanos de Cataluña estamos depositando en ustedes en defender al ciudadano frente a la Administración.

En cualquier caso, usted ha dicho que el cien por cien de todas las quejas que nos han llegado se han resuelto satisfactoriamente en esta materia. Pues bien, esta es una que no se ha cumplido —esta es una que no se ha cumplido. En este apartado, dice: «Ha habido 126 quejas.» Le recordaba el año pasado también quejas, me dijo usted: «No hay quejas.» Este año las hay, pero la manera de redactarlo da la sensación como que molesta, da la sensación de que son sospechosas, se han concertado; lo dejan bien claro: están concentradas en una semana, etcétera, son similares. Da lo mismo; si son quejas y son reales, da lo mismo que vengan concentradas, que sean iguales, o lo que sea, son quejas. Si hay un asesinato, da lo mismo que haya un asesinato, que veinte, que cuarenta o cincuenta; si esperamos a que haya treinta mil asesinatos para que podamos poner en serio las cosas... Hombre, no, un solo asesinato ya debería ser interesante.

Pero lo que es peor —lo que es peor. De forma yo creo que absolutamente inadecuada, sus constitucionalistas están utilizando una sentencia, dos o tres sentencias constitucionales de forma, a mi modo de ver, irregular, cuando se refieren a la conjunción lingüística. Lo habíamos hablado ya en el Pleno del año pasado. Vamos a ver, ¿qué es la conjunción lingüística? Lo que esa sentencia del 337 del 94 dice: «El modo de conjunción lingüística implica que catalán y castellano han de convivir como lenguas vehiculares y ninguna de ellas puede ser exclusiva. Con una excepción, en la enseñanza primera el alumno ha de ser enseñado al calor de la lengua materna, y todos los alumnos deben llegar al final del ciclo educativo siendo competentes en las dos lenguas por igual.» Este es el sentido último a la constitucionalidad de conjunción lingüística o bilingüismo integrador, ayudar a alcanzar la integración y la cohesión social.

¿Por qué es este el sentido que se le da a la conjunción lingüística? No se olvide de que la conjunción lingüística es un concepto que salió de los mismos abogados de la Generalitat. Dice: «El hacer del catalán vehículo de expresión de uso normal en el conjunto del ámbito escolar no significa, como es obvio, que haya de utilizarse una única lengua.» Con lo cual no está para nada —y lo repiten una y otra vez—, no están para nada consagrando la inmersión, sino todo lo contrario: no se puede dar clases en una sola lengua.

Y me parece que no hay interpretación posible. Pero es que es peor, ustedes en el informe siguen todo ello y dicen: «Aquest tribunal va alludir a la seva mateixa doctrina, sentència 137/1986 del Tribunal Constitucional, fonament jurídic u, per manifestar que no es pot posar en dubte la legitimitat constitucional d'un ensenyament,

en què el vehicle de comunicació sigui la llengua pròpia de la comunitat autònoma en llengua cooficial en el seu territori, juntament amb el castellà.»

Aquí se obvia una cosa elemental: ¿por qué se produjo esta sentencia? Porque hubo un abogado en su tiempo, al principio de los años ochenta, que pretendió que en Cataluña no tuvieran sus hijos la obligación de aprender catalán en la escuela. Y lo que está diciendo esta sentencia es que tiene la obligación de aprender catalán en la escuela, y, además, que le pueden dar las clases también en catalán, pero no dice para nada que sean exclusivamente en catalán; al contrario, lo que dice es que deben ser en los dos idiomas.

Por tanto, es una manera muy sui géneris, por decirlo de alguna manera, de interpretación constitucional de esta sentencia del Constitucional que ustedes hacen aquí. Por eso le digo, señor Ribó, que en el fondo, cuando usted ha dicho, y ha dicho bien, que el Síndic de Greuges no se debe meter en líneas políticas, aquí, en este capítulo me creo que le esté traicionando su propia concepción nacionalista de la lengua. Creo yo que, con todos los respetos, ya me entiende usted, creo..., es una manera de decirlo, porque, si no, no lo puedo decir, creo que en este caso..., la ideología le está pudiendo ante este caso.

Yo..., en fin, podríamos hacer un análisis completo del capítulo, para ver cómo retuercen la lengua, cómo retuercen la literatura jurídica, para decir y hacer aquello que quieren conseguir. Por tanto, señor Ribó, con el respeto que le tengo, a su trabajo y a su objetividad, incluso a su imparcialidad a nivel ideológico, le pido por favor que tenga en consideración lo que le estoy mostrando.

Gracias.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Farem una aturada de deu minuts per tal que el síndic prepari les respostes. A menys cinc, ens tornem a trobar.

La sessió se suspèn a tres quarts de vuit del vespre i es reprèn a les vuit i quatre minuts.

La presidenta

Reprenem la sessió. Senyor síndic, per contestar als grups parlamentaris, quan vostè vulgui.

El síndic de greuges

Senyora presidenta, demano excuses, perquè ens hem retardat una mica sobre l'horari que s'havia fixat, però de nou permeti'm que aprofiti l'ocasió per plantejar que seria bo que algun dia acordéssim discutir aquests temes amb una certa extensió i més en detall, perquè poguéssim entrar més a fons en qüestions que s'ho mereixen.

De bell antuvi, que quedi clar que —com que suposo que ho tenen tots clar, però com que a la discussió semblava que hi havien dubtes— el Síndic de Greuges de Catalunya està molt, molt interessat per tot procés legislatiu,

només faltaria, i el seguim amb molta atenció. Una altra cosa és que nosaltres no som qui per entrar en el debat durant el procés legislatiu, excepte si se'ns planteja, com se'ns ha demanat, més que un debat, opinió sobre textos, o si, quan existeixi el Consell de Garanties Estatutàries, el síndic consideri que algun iter parlamentari d'algun projecte de llei pot vulnerar drets i pugui activar el mecanisme previst a l'Estatut.

Ens toca exercir al màxim –i ho vull subratllar, i perdonin que encara no entri en matèria– el binomi investigació i col·laboració. I això també ho tinguin present de cara a la futura llei del síndic; investigar a fons, per això existim. No s'entendria un síndic de greuges que no investigués totes les queixes que rep, i propostes, suggeriments, recomanacions i diversos tipus de proposta de solució del que cregui el síndic que són errors i, per tant, de treball de col·laboració com estem fent amb diverses administracions i a diversos nivells. I així ho hem fet, per exemple, quan se'ns ha demanat sobre l'Avantprojecte de llei d'infància o el Projecte de llei d'educació.

Abans d'entrar en infància hi han dues preguntes, que algú diria «no toca», però jo voldria donar dues pinzellades. Si milloréssim les actuacions socials, tindriem guanys? Home, només cal mirar els estats europeus que més inverteixen en actuacions socials, des de diverses ideologies, diverses opcions del vano de partits polítics, i quant ha millorat la qualitat de vida, el mercat laboral, l'increment dels drets, etcètera. I el paper del Consell Social en època de crisi, el vam discutir, en part, a la primera sessió que vàrem tenir el dilluns passat, i em remeto al que ja vàrem dir.

Nosaltres hem plantejat a l'Administració, que ens ho ha demanat, les parts positives que vàiem en el Projecte de llei d'infància i les llacunes que tenia. I ho té a les seves mans l'Administració, ho tenen vostès a l'informe, i jo m'hi he referit. I, per tant, en aquest sentit, facin vostès la lectura i l'ús que els sembli més oportú. Veuran que assenyalarem aspectes positius i assenyalarem també mancances, moltes d'aquestes referides als drets dels infants.

El famós RUMI, i jo ho vull recordar, que fou anunciat al setembre del 2006, que avui és operatiu només en els hospitals, i que s'està treballant per fer-lo operatiu a escoles i als cossos de seguretat, però estem a abril del 2009.

Algú ha dit: «Vostès posen l'èmfasi en l'acolliment.» Sí, tot el que es dedueix de les queixes que rebem –i ho veurem amb més extensió quan presentem l'informe monogràfic–..., posem molt d'accent en l'acolliment; no només nosaltres, el posa la mateixa legislació, i fins i tot, «si molt m'apuren», els macroobjectius de totes les convencions. Una altra cosa és si hi han recursos suficients, si s'ha fet prou divulgació, si s'han aconseguit prou instàncies d'acolliment.

I, senyor Robles, li puc dir categòricament que nosaltres vàrem organitzar la visita al Defensor del Pueblo als centres de menors de Catalunya; la vam organitzar nosaltres, senyor Robles. Per què? Primer, perquè el Defensor del Pueblo no tenia, no té..., veurem què diu

el Tribunal Constitucional, però, mentre no hi hagi sentència sobre aquest tema, no té competència per entrar a supervisar l'Administració de la Generalitat de Catalunya. I a l'acte que ens ho va demanar, ho vam organitzar tan a fons com vam saber.

El senyor Bonal va presidir les delegacions que varen visitar tots els centres de menors, no un assessor del Defensor del Pueblo, el senyor Bonal, adjunt al síndic per a la defensa dels drets dels infants. I vam anar a tots els centres que se'ns van plantejar, els van veure a fons, els vam passar tota la informació de què disposa el síndic, des de l'època Rahola, Cañellas i Ribó. Per tant, hi ha un gruix d'elements sobre això.

I quina va ser la nostra sorpresa quan vàrem veure notícies sobre aquest informe en moltes direccions, als mitjans de comunicació, sense cap advertiment d'allò que havíem encetat com un treball conjunt. I això, si vol, ho pot comprovar a efectes cronològics per la mateixa evolució a mitjans de comunicació, ho pot comprovar a efectes d'arxiu, pel que hi ha a disposició de les actes de les visites i d'aquests materials. Per què? Per què és sorpresa? Perquè nosaltres ho hem treballat molt, i ho veuran en l'informe que presentarem monogràfic sobre el tema. I ens sorprèn que un tema com aquest, que es presta molt –a veure si m'entenen, eh?, no ho dic del Defensor del Pueblo– que alguns mitjans de comunicació facin autèntic groguisme, *amarillismo*, com va fer alguna televisió..., hem d'anar molt alerta, i anàvem amb molt de rigor.

I aleshores, fins i tot, vàrem poder comprovar que l'informe del Defensor del Pueblo no deia el que deien alguns mitjans de comunicació sobre els centres de Catalunya. Però, pel que fa al fet formal, al procediment, que és molt important, que sàpiga que ho vam organitzar nosaltres, que vàrem tenir una col·laboració directíssima del departament, que no s'hi va negar en absolut, el departament. La carta que vostè ha llegit es limita a dir el que diu l'ordenament, però digui el que digui el departament, que diu el que diu l'ordenament ara per ara, nosaltres, Síndic de Greuges, i el que li parla se'n responsabilitza de dalt a baix, i a més fent confiança total en el meu adjunt sobre el dret dels infants, vàrem organitzar i vàrem visitar juntament amb la delegació del Defensor del Pueblo aquests centres.

Nosaltres els presentarem d'aquí a poc l'informe extraordinari. Veuran com recollim a l'informe el sistema protector, com recollim l'evolució positiva d'aquesta qüestió a Catalunya, i com recollim també l'increment important i notable del nombre d'infants tutelats.

I aquí faig una mena de pont cap a educació. Evidentment que la crisi afecta totes aquestes polítiques, però afecta, en primer lloc, els grups socials més desprotegits. Per exemple, en educació, els centres educatius que més triguen a ser rehabilitats, o els que més estan per ser rehabilitats pendents, estan en àmbits socials de menor capacitat econòmica, ho sabem, perquè són els que tenen menys pressió possible per aconseguir aquella rehabilitació.

I vull dir categòricament que el nostre informe de situació escolar... Ja ho havíem discutit, i ho he tornat a

dir avui; desmentim amb xifres a la mà que es pugui comparar la segregació escolar amb la segregació urbana o de migracions. L'últim exemple... Perquè a més ho anem actualitzant, ja no és el de quan vam redactar, i va creixent. L'últim exemple és un barri molt proper d'on som, que té un 19 per cent d'immigració, i té un centre públic amb el 97 per cent de migració. I al costat en té un altre que no arriba al 30 per cent. Ja és avui, ja no és quan vam presentar l'informe.

Per tant, amb moltes dades a la mà, i he intentat telegràficament –i torno a demanar major extensió per poder-los-ho explicar–..., i a més està a l'informe, i està a l'informe de segregació escolar. Desmentir el tòpic que, és clar, es dona segregació escolar perquè hi ha segregació en la immigració. No és veritat, categòricament no és veritat, ni entre la pública respecte a la privada, perquè es dona entre dues públiques, i es dona entre dues privades; i es dona a barris on hi ha un percentatge relativament baix d'immigració, i hi ha un percentatge altíssim de concentració en un centre escolar.

A *sensu* contrari, hi han àmbits i territoris on s'ha actuat de fa temps –però això no s'aconsegueix canviar en dos dies, ni en dos anys–, on s'ha actuat, i també s'assenyala a l'informe, com és Vic, com és Olot, com és Mataró, i s'ha començat a rebaixar aquesta qüestió. I això està a l'informe, i ho dic amb aquest èmfasi perquè el síndic que els parla creu que aquest és un dels problemes més importants que té per al seu futur la nostra societat.

Crec que algú s'ha confós quan s'ha referit que el departament no ens havia respost. El departament no ens ha respost en concret sobre la nostra demanda sobre el batxillerat nocturn, i també hi fem molt d'èmfasi, perquè és un tema molt important i, a més, hem comprovat *in situ* la dimensió social.

Evidentment que celebrem les realitzacions que s'han fet des d'Educació, si és possible, com esperem, anar cap a un nou pla d'escoles de zero a tres anys. També nosaltres quan vam presentar el nostre informe demanàvem que ja comencessin a preveure aquest nou pla, o com pot ser les mesures de cara a l'oferta educativa.

El que nosaltres continuem assenyalant, com a temes importants, i també hem dit que hi havien aspectes positius per combatre'ls a la nova llei, és el que són els falsos empadronaments. I si continuem assenyalant els falsos empadronaments serà perquè tenim queixes sobre els falsos empadronaments. És que jo crec que, de vegades, vostès no són prou conscients que la nostra institució només es pot remetre a les queixes o a les actuacions d'ofici. No és observatori universal sobre els drets de Catalunya; és observatori universal sobre les persones de Catalunya que ens presenten queixes, o sobre aquells temes... I potser no arribem a més, i demano excuses si vostès creuen que no arribem a més i que no actuem prou; actuem quan creiem que hem de fer actuacions d'ofici.

I hem assenyalat que en el fals empadronament hi ha una font no de vulneració del dret a escollir l'escola, de vulneració al dret a la igualtat d'oportunitats a l'escola, que és molt diferent; són dos aspectes completament diferents.

Nosaltres, sobre els espais de benvinguda educativa, tal com es titulen, hem parlat de mirar si –i ho he posat en condicional per tal d'assegurar-ho encara més–, a la mitjana, i quan tinguem la informació i sapiguem els resultats, pugui ser no vulnerar uns drets, que és el que ens toca, és que aquesta és la nostra missió. A nosaltres no ens toca dir-los: «Quina gran política són els espais de benvinguda, o quina política tan dolenta.» És a dir, vulneren o no vulneren drets, aquests espais?

I sobre el desequilibri territorial de zero a tres anys, l'assenyalem a l'informe del seu dia, assenyalem que és un tema que cal tenir en compte per combatre'l. En general, sobretot el tema aquest d'educació, o sobretot el tema general social, el problema no és normatiu, ho tornem a dir, és d'actuar. Per exemple, un tema que jo els he assenyalat avui i que no ha estat en cap intervenció i que espero que ho tinguin en compte de cara a la futura llei. Ara com ara, la llei no diu res sobre transport escolar, i és un fenomen molt important, i se'ns diu que dirà. I tant de bo ho facin vostès, perquè ara són en fase parlamentària. Això sí que està afectant drets, i està afectant drets d'uns que queden menystinguts respecte d'altres.

Sobre el que fa a cultura, jo sobre el que em demana la senyora Pifarré, sobre si hi ha o no un endarreriment de l'ús del castellà o una millora en l'ús del català, perdoni, tornaré al paper de síndic. Vulneració de drets de castellanoparlants: 10 queixes, 131 consultes. Vulneració de drets de catalanoparlants: 20 queixes, 66 consultes. Per tant, total, 30 queixes sobre 5.000..., centenars de queixes, com vostès saben, i 197 queixes-consultes sobre milers de consultes.

Miri, el síndic no rep cap pressió sobre aquest tema, ni una, perquè, a més, si la rebés aquí sí que donaria la més absoluta ignorància, ja els ho puc garantir, com els vaig dir tant al president Pujol la primera vegada que em va parlar d'un càrrec de síndic de greuges, i després al president Maragall. És una de les coses en què jo no admetria la més mínima pressió, cap. Això sí, rigor, i permeti'm que els parli amb molt d'orgull: rigor, equanimitat i tracte molt serè de tots els temes –de tots els temes.

M'agradaria que algú m'assenyalés a la part d'equip que jo tinc aquí, però sota responsabilitat meva, i només meva, només diré que és meva, una sola resolució del síndic que sigui demagògica, injusta, que no s'atengui al marc legal, una de sola. Perquè aquell dia, si tenen raó, ho reconeixem, com estem reconeixent altres falles en el procediment quan s'ha obert un capítol sobre el manual de serveis, i anirem a corregir-ho.

No és ni un tema d'ideologia ni un tema d'obscenitat, com ha dit un grup parlamentari en aquesta cambra, quan diu: «El Síndic de Greuges comet l'obscenitat de no atendre la qüestió lingüística.» Jo admeto tots els qualificatius i em poden dir el que vostès vulguin, però no té res a veure ni amb la ideologia ni amb l'obscenitat.

Nosaltres ens cenyim al marc legal constitucional, estatutari i de les lleis. I, en aquest sentit, intentem aplicar aquest marc legal de la forma que l'interpretem. No hi

ha una sola sentència al Tribunal Constitucional que declari ni un sol article de la legislació lingüística a Catalunya com a inconstitucional; ni una de sola, ara per ara. Sabem que hi ha recorregut l'Estatut, però ara com ara no hi ha ni una sola sentència al Constitucional que declari la més mínima inconstitucionalitat sobre cap article de les lleis de Catalunya sobre el tema lingüístic.

Tenim un estatut nou del 2006 que encara ha desenvolupat més el tema lingüístic. Veurem què diu el Tribunal Constitucional, i tenim una llei al respecte. I tenim informes del síndic, senyores i senyors diputats, que diuen, per exemple: «El fet que el català –el d'enguany– «sigui d'ús normal de l'activitat docent, no comporta, però, que se'n faci un ús exclusiu.» Això ho diu el Síndic de Greuges de Catalunya; per tant, si us plau, ni ideologies ni obscenitats, sinó cenyir-nos al que és el marc legal, des de la Constitució fins a l'última llei, i el que posa negre sobre blanc el síndic.

Nosaltres, quan hi va haver la sentència del Suprem, senyor Robles, vam obrir d'immediat una actuació d'ofici; em sembla que no m'ha escoltat vostè. I hem demanat a l'Administració què pensa fer per aplicar aquesta normativa. I quan se'ns ha escapolit en la primera resposta, com fem sempre, ho hem tornat a demanar; i això és un material absolutament oficial, institucional, de Síndic de Greuges passat per registre.

El que ja és una mica menys oficial, atès fins a l'últim, és que se'm vulgui confondre 125 correus electrònics amb 125 queixes. Els 125 correus electrònics no tenen ni una sola dependència administrativa assenyalada on es vulneri un sol dret, que és el que he d'atendre jo. Té tot el dret del món una persona a escriure'm que no està d'acord que el català sigui la llengua vehicular, hi té tot el dret del món, però per mi no és una queixa. Té tot el dret del món algú a escriure'm que no admet el bilingüisme; em sembla molt bé, hi té tot el dret, només faltaria, però el síndic no ho pot admetre com una queixa. Les ha contestat totes, eh?, *in extenso*, i les ha contestat amb referències al marc legal, amb la pedagogia del marc constitucional, etcètera. Però no són queixes. Ni un d'aquests correus assenyalava una sola vulneració en un lloc concret, en una administració a tal o a qual dret.

Aleshores, és quan jo els demano, si us plau, que siguem tots molt rigorosos. El qui els parla serà tan rigorós que el dia que vostès li assenyalin on ens hem equivocat, tan públic com ho està fent ara, rectificarà, però ara com ara el que estem aplicant és el que diu el Constitucional, el que diu la Constitució, el que diu la legislació actual, i el que diu la seva aplicació en els marcs de què s'han anat dotant el legislador de Catalunya i el legislador espanyol, no el Síndic de Greuges de Catalunya.

I, en aquest sentit, crec que seria bo que hi donéssim una interpretació –i acabo, perdó, senyora presidenta– com la que comentàvem molt, molt amigablement i «carinyosament» amb el senyor Robles i jo mateix, al viatge a Bòsnia, que és quina sort tenim a Catalunya que, de tot el panorama europeu actual on hi han llengües que competeixen, no hi ha el més mínim problema d'identitat social que enfronti la comunitat.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies a vostè, senyor síndic. Els grups parlamentaris poden fer ús d'un segon torn si ho consideren oportú; no és obligatori. (*Pausa.*) Entenc aleshores que no disposaran d'aquest segon torn.

Jo donar les gràcies al senyor síndic en nom de tota la comissió per la seva exposició de l'informe anual de l'any 2008, a totes les persones que avui ens han acompanyat del Síndic de Greuges, tant en el primer bloc com en el segon. I ens tornarem a veure el dia que ens... (*El Sr. Robles Almeida demana per parlar.*) Sí, sí, lo he dicho. Sabe usted, señor Robles, que abre turno; entonces interviene y el síndico puede volver a intervenir. Adelante.

El Sr. Robles Almeida

Gracias, señora presidenta. Gracias, señor Ribó. Lo que nos ha comentado sobre los informes que no se le habrían dado al Defensor del Pueblo era una pregunta, y me parecía muy raro, y evidentemente me la ha aclarado perfectamente. Y además me ha aclarado que las declaraciones de la *conselleria* de Acción Social y Ciudadanía no eran de recibo. Y usted, en este sentido, estaba en lo cierto.

Señor Ribó, yo le he dicho en la interpretación que hace en el informe, no lo que ha dicho usted, que hace en el informe sobre las sentencias que ha habido constitucionales sobre la inmersión. Primero, no ha habido ninguna sentencia sobre inmersión. Lo que aquí se afirma es lo que ha dicho usted, y lo contrario –y lo contrario. Y usted aquí ha dicho, entre otras cosas, ha dicho ahora –no antes, porque antes me había dicho que la sentencia 337 de 1994 hablaba de inmersión–, ahora me ha dicho: «No hay ninguna sentencia constitucional que» –digámoslo así– «declare inconstitucional ni una sola ley de Cataluña», en el sentido de lengua.

Perfecto, tampoco hay ni una sola sentencia del Tribunal Constitucional que avale ninguna ley que avale la inmersión; entre otras cosas porque no se ha llevado al Constitucional nunca tal cosa. Lo que yo criticaba era precisamente que ninguna de estas sentencias avala la inmersión, porque la inmersión no está avalada por ninguna sentencia constitucional.

Pero ha dicho usted que no hay ninguna queja que guarde una cierta objetividad, una queja concreta, evidentemente. Evidentemente usted ahí demuestra una cosa, y permítame que lo diga: cierta escrupulosidad por una realidad social que está ahí. Pero, mire, hay un padre que ha recurrido, y usted lo sabe, y hace poco, ha dado –precisamente usted– una sentencia sobre los libros de texto –sobre los libros de texto. Y ha sido denegatorio, es decir, se les ha denegado a los padres que puedan tener libros de texto en castellano. Bien, para usted es posible que esto sea normal, para mí no. Para usted es posible que esto no tenga ningún sentido, ningún problema social, para mí sí, y para mí, como para noventa mil ciudadanos que nos votaron estas elecciones, que posibilitaron que yo estuviera aquí.

Por lo tanto, sí que hay problemas, lo que pasa, que el poder y los medios de comunicación los ocultan muy bien, pero sí que hay problemas y usted lo sabe. No diga que no hay problemas; hay problemas, lo que pasa es que somos muy pacíficos y en ese sentido nos podemos sentir absolutamente orgullosos y muy civilizados, pero hay problemas.

Gracias.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. Senyor síndic.

El síndic de greuges

Només una cosa molt breu, senyor Robles. Si vostè està en contacte amb aquest pare, com podria ser, i, si no, contacta amb mi. Li puc dir –no li puc mostrar fins que no es tanqui la queixa, perquè estic obligat al silenci– que nosaltres hem acollit aquesta queixa, i l'hem vehiculada tres vegades; per tant, no em digui que no hem fet res

O sigui, amb la mateixa contundència que vostè diu que hi ha un pare que ha recorregut, pot afegir: «I el síndic tres vegades ha actuat, tres vegades.» No és dels 125, eh?, és a part. El que jo li assenyalava no és un problema d'escrupolositat. Si jo rebo 125 correus en una setmana, sobre el tema lingüístic, com pot com-

prendre els he d'atendre, ni que em vinguin amb mitja hora tots 125, els he d'atendre tots. Però li puc dir amb molta sinceritat, claredat i rigor que cap d'ells expressava una sola vulneració de drets o de procediments, que és el que em toca fer a mi, per encàrrec estatutari i d'aquest Parlament.

D'opinió jo puc tenir la meva, i a Bòsnia i a Sèrbia, a estones, diguem-ne, privades vostè i jo hem discutit molta estona i amb una gran coincidència en moltes coses –permeti'm que ho reveli aquí. Però com a síndic de greuges vostè no em mourà del que a mi em toca, que és donar compte al Parlament del que rebo i de quina és la determinació que fem, d'acord amb les previsions constitucionals estatutàries.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Bé, com anava dient, agrair-los, a tots vostès, les seves intervencions. Ens tornarem a veure al Ple que pertoqui. Ja no depèn de la Mesa d'aquesta comissió adjudicar el dia, i gràcies a tothom.

S'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a un quart de nou del vespre i deu minuts.